

DOCUMENTE INEDITE PRIVIND ISTORIA SCHITULUI GOLOGOFTA ȘI A MOȘIILOR DIN JUR

Costin CLIT*

Cuvinte cheie: schitul Gologofta, schit de călugări, schit de călugărițe, biserică de lemn, 1774, proprietăți, biserică de mir, monument istoric

Key words: hermitage Gologofta, monastery of monks, monastery of nuns, wooden church, 1774, estates, parish church, historic monument

Abstract

Hermitage Gologofta, also known under the names Hușeni or Balica, dates from the second half of the seventeenth century. The present church was built of wood in 1774 by Ghenadie Cazimir, who will become abbot. Hermitage originally of monks, will be transformed because of the founder's desire into a nuns one. Hermitage has a number of estates and parts of estates allong with church foundations on the current perimeter of the village Ivănești that will spawn various processes. Church becomes a parish by the abolishing law of a number of convents and monasteries, given in 1860 by the Alexandru Ioan Cuza. The documents that we publish are unique and they enlight the evolution of the hermitage and its properties.

Câteva elemente de toponimie

Comuna Ivănești, județul Vaslui, era alcătuită la începutul secolului al XX-lea (1904) din opt „cotune”: Ivănești (zis și Hușeni), Golgota (Gologofta), Valea Cânipei, Broșteni, Valea Mare, Chilia, Buscata și Ezerul (Iezerul). Aceste sate vor forma la 1861 comuna Ivănești, primul primar fiind Marin Drăghici¹. În 1901, comuna rurală Ivănești (Hușeni) se întindea pe o suprafață de 2832 ha., avea o populație de 248 familii (1252 suflete), din care 31 străini. Sunt constatate trei biserici și o școală². Oferim și câteva aspecte toponimice culese din lucrările în manuscris ale învățătorului Ioan Andriescu.

Balica, cătun situat în partea de sud a bisericii schitului Gologofta, despre care învățătorul Ioan Andriescu credea în 1932 că a fost închinat mănăstirii Balica de lângă Iași, „azi Frumoasa, cu hramul Sfinților Arhangheli, aproape de atelierul C.F.R. în șes sub dealul Cetățuei”³

* Profesor, Colegiul Național „Cuza Vodă”, Huși

¹ Ion Andriescu, *Monografia comunei Ivănești din plasa Racova, județul Vaslui, 1904*, Manuscris aflat la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Iași (în continuare D.J.A.N.Iași), Fond Manuscrise, nr. 1947, f. 3v.

² George Ioan Lahovari, General C.I.Brătianu, Grigore C. Tocilescu, *Marele dicționar geografic al României*, București, Stabilimentul Grafic J.V. Socescu, 1901, vol. IV, p. 74.

³ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 3-4.

Bursucăria, pârâu ce trecea prin satul Gologofta, secat cu totul în 1904⁴.

Buscata, sat numit după codrul vecin, considerat de Ion Andriescu la 1904 cu o vechime de 52 de ani și întemeiat de doi răzeși, Vasile Langa și Gheorghe Spiridon, „care au populat cu câțiva Români moșiile lor”⁵ La estul satului se găsește piatră și nisip.

Cotroceni, moșie, o parte aparținea de Mănăstirea Florești, după care ajunge în proprietatea familiei regale. „Domnitorul Cuza voind să-și facă locuință de vară la Cotroceni, starețul Nilu s-a opus cu îndârjire, până când secularizarea a pus capăt conflictului prin plecarea lui peste Dunăre”⁶.

Dejugații, moșie, baltă. Pe acest loc la 1851 se găsea țărină și fânaț, însă odată cu construirea șoselei dintre satul Ivănești până în apa Racovei se formează „un fel de dig”⁷ La 1904 măsura 8 ha. „E mai mult o mlaștină acoperită cu răchite, stuh și papură. Aparține proprietarilor răzeși din Ivănești”⁸

Ezerul (Iezerul), sat, numit după un codru, cu o vechime de 34 de ani la 1904, întemeiat de fostul proprietar Mihai Isăcescu. „Acest sătișor se compune mai mult din curtea proprietății și câteva bordeie în care locuiesc servitorii și muncitorii moșiei, cu mai mulți țigani”⁹

Ezerul (Iezerul), pârâu care face parte din bazinul Tutovei, afluent al Bârladului¹⁰

Zalarul, deal. Ion Andriescu nota: „La Nord-Estul satului Ivănești la capul dealului Zalar, unde merge drumul la Coșești și e însemnat pe harta No. 195 (înălțime), se mai văd ici și colea câte o piatră cu colțul ieșit afară, din care una drept în mijlocul drumului, pe acel loc se zice că a fost o biserică, căreia i-au dat păgânii foc, crezând că ar fi oameni ascunși în ea și a ars până în temelie”¹¹.

Gologofta, sat întemeiat după Ion Andriescu la 1774¹². La sudul satului se găsește piatră și nisip. „Nisip alb, foarte curat se găsește în mare cantitate în malul râpii pârâului Golgota la sud de cimitirul nou”¹³ La 1836 documentele pomenesc „sătucelul” Golgota, format din câțiva locuitori.

Gologofta, pârâu, care „pe la 1850 avea o albie peste care se putea sări cu piciorul, în decursul timpului s-a surpat atât de mult încât azi are o râpă adâncă de la 6-8-metri și largă de 10-50 m. pe alocuri, tot pământul transportat de apă s-a depus în partea de Est, alătura cu șoseaua și s-a format un strat mult mai gros de aluviuni, cam de 8 ha. Aceasta a fost ultima cauză, care a transformat un loc arabil, fânaț și suhat, cu drumuri și poduri peste apa Racovei în acea mlaștină acoperită cu stuh și răchite, imposibil de străbătut, decât iarna, când îngheța”¹⁴.

⁴ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1947, f. 13.

⁵ *Ibidem*, f. 3-3v.

⁶ Idem, nr. 1981, f. 2v.

⁷ Idem, nr. 1947, f. 6.

⁸ *Ibidem*, f. 14.

⁹ *Ibidem*, f. 3v.

¹⁰ *Ibidem*, f. 5.

¹¹ *Ibidem*, f. 4.

¹² *Ibidem*, f. 2v.

¹³ *Ibidem*, f. 5-6.

¹⁴ *Ibidem*, f. 6.

Ivănești sau Hușeni, considerat de învățătorul Ion Andriescu „*cel întâi sat înființat*” din comună, „*numit astfel după Nistor de Ivănești și apoi Vasile Hușanu, cari cu 300 ani în urmă împreună cu alte familii răzeșești înrudite, au descălecat pe locul unde se află acum satul și anume pe partea stângă spre asfințit a pâraului Golgota. Se mai află două case vechi, una de vreo 200 ani alături de școala la nord, fostă a răzeșului Neculai Mustereș și alta de 150 ani a Elenei Andrei Visu. Partea de Est este locuită de clăcași, iar partea de Vest de răzeși, urmașii primilor descălecători*”¹⁵

Racova, râu care izvorăște din Povârnișul sau Fundul Racovei, cu o lungime de 53 km, trece prin comuna Ivănești, primind ca afluenți pe dreapta, pâraiele Boului, Valea Cânepii, Golgota și Buscata, iar pe stânga pâraiele Coșești și Valea Mare¹⁶. Potrivit lui Ion Andriescu, la începutul secolului al XIX-lea Racova „*era mult mai mare, curgea din belșug, pe o albie bine determinată. Sioneștii aveau pe cursul său mori de apă și puia pentru băutul sumanelor. Trăiau pești, fel de fel, crapi, carași și știucă, a căror mărime și greutate par de necrezut. Astăzi acel râu, numai cu numele, nu curge decât primăvara și toamna, precum și în timpul ploilor mari. Cauza este distrugerea pădurilor printre care curgea*”¹⁷

Valea Cânepei, numit așa din cauza suprafețelor mari cultivate cu cânepă, considerat la 1904 de învățătorul Ion Andriescu cu o vechime de 74 de ani și întemeiat de banul Neculai Sion, „*care aduce primii locuitori de la Tudora, Dolhasca și Buda, un sat de pe Siret. Familia Budeneștilor cuprinde mai mult de jumătate din populație (Tudora, jud. Botoșani, Dolhasca și Buda, jud. Suceava)*”. Colonizările ar fi avut loc pe la 1830¹⁸. La sudul satului se găsește piatră și nisip.

Valea Mare, „*după numele văii pe care e situat*”. La 1904 se credea că are o vechime de 44 de ani, fiind „*înființat de mai mulți proprietari răzeși din Ivănești. Populația în întregime se compune din țigani lăutari, fierari și lingurari adunați din mai multe locuri și colonizați în chipul arătat*”. Pe locul formării satului se aflau păduri seculare, dispărute în favoarea lanurilor fertile¹⁹

Valea Sacă, pârau secăt cu totul în 1904, situat între dealul „*cu același nume și Văduș*”²⁰

Cele mai însemnate dealuri sunt: Zalar, Duca, cu ramificațiile Cioara, Șindilita, Vădușul și Valea Seacă (stânga Racovei spre Nord), Chilia, Viișoara, Piciorul Ursului, Obârșeni, Balica, Măngălăria, Bursucăria-Humăria, Piscul Popii, Buscata și Ezerul (dreapta Racovei)²¹

Înființarea schitului

Schitul Gologofta a fost cunoscut sub denumirile Hușeni și Balica. Într-un document din 27 martie 1799 întâlnim denumirile „*sfântul schit Hușăni*” și

¹⁵ Ibidem, f. 2v.

¹⁶ Ibidem, f. 5.

¹⁷ Ibidem, f. 6-6v.

¹⁸ Ibidem, f. 3.

¹⁹ Ibidem, f. 3.

²⁰ Ibidem, f. 13.

²¹ Ibidem, f. 5.

mănăstirea „*Gologofta ot Hușăni*”²². Într-o jalbă adresată Logofetei la 21 mai 1836 este amintită moșia Ivănești, alcătuită din 53 pământuri, o hotarnică veche de mai bine de 50 de ani, de când capetele pământurilor și codrul au rămas neîmpărțite. Pe partea codrului amintit „*să găsește întemeiet și schitul Gologofta*”²³, în jurul căruia se va forma și „*sățucelul*”, alcătuit în 1836 din câțiva locuitori²⁴. La 1900 satul număra o populație de 202 familii (503 suflete), cu o suprafață de 124 hectare²⁵.

Recent, prof. dr. Dorinel Ichim datează schitul Gologofta din a doua jumătate a secolului al XVII-lea, folosindu-se de un document din 14 mai 1681, pe care însă credem noi că nu l-a citit²⁶. La acea dată Sion, Alexandra, Anița, Dochîța și Anghelușa, copiii lui Războian din Coșești, vând lui Ilea Zălarul din târgul Iași, părțile lor din moșia Ivănești, ținutul Tutova, cu 35 de lei bătuți, fără a fi amintit schitul Gologofta în actul de vânzare²⁷. În 1932 este amintit dealul Zalar, în stânga Racovei²⁸.

La 14 decembrie 1767, Tofana face danie mănăstirii lui Ioniță Hușanul partea sa de moșie „*din Stângacii de Sus, și din Lucești, și din Ivănești, și Leucești, și din tot locul cât a cuprindi part(ea) mea*”. Printre martori se numără și monahul Calistru²⁹, fiul lui Vasălachiu Hușanul și vărul lui Ioniță Hușanul³⁰. Printr-un alt zapis din 14 decembrie 1767 Tofana face danie lui Ioniță Hușanul, fiul lui Toader Hușanul, părțile din „*Lucești, și din Stângacii de Sus, și din Vlădești, și din Broșteni, și din Stoinești, și din Ivănești, parte(a) me(a) ci s-a alege*”, pentru a se îngriji de ea, iar după moarte pentru a o „*pune la pomelnic la sfânta biserică*”³¹.

Din familia Hușanul făcea parte și monahul Calistru, care la 5 decembrie 1774 oferă danie „*4 stupi și moșie ci ave di toati hotar(e)le, anumi din Stângaci de Jos, ci avem cumpărătru(ă) di pri tatul nostru Vasălachiu Hușanul, și de Vlădești, și din Dizgiugaș(i), și din Ivănești, și din Poi(e)nești, și din Broșteni, acest(ea) toate de mai sus arătate le am dat sfintei mon(a)stir(i) a vărului Ioniș(ă) Hușanu ca s(ă) intrăm noi ctitori la sfânta măn(ă)stir(e), după cum au fostu și părinții noștri, fiind că noi sântem încărcăți și cu un păcat vechiu de tatăl nostru la o vreme de sâr(ă)cie a crește a niște vite de la sfân(ta) măn(ă)s(tir(e) ce(a) vechi*”. Documentul amintește clar o mănăstire veche. Care? Cei din familia Hușanul sunt ctitorii unei mănăstiri. Monahul Calistru își manifesta dorința de a fi ctitor la mănăstirea vărului său Ioniță Hușanul, „*după cum au fostu și părinții noștri*”³². Construirea bisericii actuale de către Ghenadie Cazimir este din 1774.

²² Idem, Fond Schitul Golgota, I / 4.

²³ Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale (în continuare D.A.N.I.C.), Fond Manuscrise, nr. 1345, f.

7.

²⁴ *Ibidem*, f. 8-8v.

²⁵ George Ioan Lahovari, General C.I.Brătianu, Grigore C. Tocilescu, *op. cit.*, 1900, vol. III, p. 594.

²⁶ Prof. dr. Dorinel Ichim, *Biserici de lemn din eparhia Hușilor*, Episcopia Hușilor, 2001, p. 53-54.

²⁷ D.J.A.N.Iași, Mănăstirea Golgota, I / 1; C.D.M., IV, p. 152, nr. 623.

²⁸ Idem, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 1v.

²⁹ Idem, Mănăstirea Golgota, I / 3.

³⁰ Idem, I / 2.

³¹ Idem, II / 4.

³² Idem, I / 2.

La 25 februarie 1789 este atestat Gheorghe, fiul lui Ioniță Hușanul³³, iar la 11 iulie 1791, sora sa Ileana, soția lui Policarp, fiica răposatului Ioniță Hușanul, care vindea un loc de prisacă din moșia Vlădești, ținutul Tutovei³⁴.

Un istoric al bisericii cu hramul Sfântului Nicolae din „Golgota” a fost realizat la 28 noiembrie 1932, din care cităm: *„Această biserică e făcută la 1774 din lemn de stejar tăet de pe loc, căci pe acea vreme erau păduri mari pe aici. O inscripție din pridvor săpată în lemn deasupra ușii de intrare, arată acea dată. Numirea de Golgota i s-a dat probabil în amintirea locului Sfânt al patimilor Mântuitorului. De atunci și pârâul ce trece pe lângă ea și se varsă în dreapta Racovei i s-a zis tot Golgota. Biserica vine cam la mijlocul satului. Partea de Nord se numește Golgota, iar partea de Sud Balica, o cătună mai mică. Satul Golgota se numea Valea Scoarței, căci pe acel loc și împrejurimi în vechime era pădure de tei și oamenii acopereau casele cu scoarțe de tei. A fost făcută de un cioban al cărui nume nu se știe, la 1774, și reparată de egumenul Ghenadie Cazimir pe la mijlocul jumătății secolului al XIX. Înainte de a fi biserica aceasta, chiar alături la câțiva metri spre Sud era un paraclis, unde se îndeplineau serviciile religioase pentru morți, fiind în mijlocul unui cimitir. Locul Sfintei Mese s-a cunoscut până în anii trecuți. / Pentru satul răzășesc Ivănești, poate și pentru altele, era biserică în stânga Racovei, aproape de terminarea dealului Zalar, între drumul vechiu din stânga Racovei și cele două drumuri ce merg la Coșești, sus pe așezătura acestui triumphi. Venea spre N. E. de satul Ivănești. Biserica fiind de lemn și dându-i-se foc de cătră Turci sau alți năvălitori a ars cu desăvârșire și nu se găsesc decât ici colea câte o piatră de la temelie. Această biserică din Golgota a fost mai întâi schit de călugări, apoi de călugărițe până la 1864, când s-a desființat prin secularizare, rămânând biserica numai pentru Golgota, cu preot supranumerar”*³⁵. În 1904, învățătorul Ion Andriescu nota: *„În partea de răsărit și miazănoapte a bisericii până acum 10 ani în urmă existau chiliile maicilor, un coșeriu vechi și un hambar”*³⁶. Transformarea într-un schit de călugărițe s-ar fi petrecut în 1835³⁷. Prin testamentul său din 18 noiembrie 1828, ieromonahul Ghenadie Cazimir, nacealnicul schitului, hotăra: *„schitul acesta îl hotărădci și îl las spre a fi de-a pururea pitreciri și lăcuință de maici călugăriță cărora le și las toată viaa de a-și le-o ținea cu cuvânt pentru lăcuința lor, la carile vor fi datoari a urma rânduiala mon(stirii) Varaticului, carile întemeindu-să și din chiemarea d(umne)zăescă. Venind vreuna din rudenile meli zicând din parte fimească, din neamul meu cel Cazamerescu, să fii priimită cu toată bucuriia și dacă să va arăta cu buni purtări și cu vieață plăcută lui D(umne)zău și va voi și stăpânirea cea schivnicească apoi neaparat să fii rădicată la începătoriia de nacealniță și egumenie, că afară de protimisire rudenii Cazamirești și de tot neamul*

³³ Idem, III / 2.

³⁴ Idem, III / 3.

³⁵ Idem, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 1-1v; vezi și Fond Manuscrise, nr. 1947, f. 20v-21.

³⁶ Idem, Fond Manuscrise, nr. 1947, f. 21.

³⁷ + Veniamin Pocitan, *Schitul de maici Golgota (Vaslui)*, în „Buletinul Episcopiei Hușilor”, Huși, Anul IX, nr. 12, decembrie 1933, p.91; vezi și Prof. dr. Dorinel Ichim, *op. cit.*, p. 55.

lor, însă afară de toată împărechere și neunirea de cari milostivul D(umne)zău să le apire și să le acopire”³⁸.

Schitul Golgofta este ctitoria familiei Cazimir, potrivit unui document înaintat Ministerului Cultelor și Instrucției Publice la 28 martie 1861: „*Din testamentul răp(o)s(atului Genadie Cazimiru pentru înființare(a) schitului Golgo(f)ta din districtul Vasluii, ce mi l-au comunicat pe lângă adresa N° 2506 v-am încredințat că acel schit este înființat și înzăstrat cu condiția de a nu să amesteca în administrarea lui materială decât numai moștenitorii familiei noastre Cazimirească*”³⁹

Marin Drăghici înaintează o suplică Ministerului la 5 august 1863, în care susține imposibilitatea preluării schitului în dispoziția Ministerului, fiind în afara condiției celorlalte mănăstiri, și, „*deși fondat de Ghenadi Cazimir, însă e atârnat prin testamentul său, ca să rămâie o clironomii familiei Cazimireștilor, iar nu a călugărilor ce s-au adunat*”. „*Fiind că la un loc cu părțile menționatului schit ce l-au avut ca plenipotent epitropului și clironomului lui / Dlui Costachi Cazimir / Eu am stăpânit și stăpânesc și (...) pământuri ci le am luat de la alți părtași în conta me(a) spre dispăgubirea cheltuielilor ci am făcut pentru procesele lor*”. Părțile schitului au rămas în seama sa conform Consiliului de Miniștri din Iași „*ca plenipotent d-lui Cazimir, iar nu ca posesor, după actul publicat la 1861 prin monitorul 241, cu atât mai mult cu cât aceste părți nici sânt alese și cunoscute până acum, căci nu s-au mai făcut alegerea după care am stăruit atât de mult*”. Contestă regularea realizată de Minister prin ordinele cu nr. 328 și 353⁴⁰. Ministerul Cultelor face cunoscută la 13/25 ianuarie 1864 Prefecturii petiția lui Marin Drăghici, potrivit căreia Ministerul „*a scris Prefecturii distr(ictului) a mă executa pe mine după un contract a Epitropului schitului, cu care eu am luat-o în posesie mica parte de pământ până la 23 aprilie 1864 și a pune ca să se dea în posesie acea parte*”⁴¹.

Biserica

Actuala biserică a fost ridicată în 1774 de către Ghenadie Cazimir, potrivit însemnării realizate deasupra bărnei de la intrare („7282-1774”)⁴², ctitor care își redacta testamentul la 18 noiembrie 1828, după 30 de ani de purtare de grijă a schitului în calitate de nacealnic⁴³. Numele său se regăsește pe o bârnă situată în spatele bisericii: „Ghenadie Cazimir 1774”⁴⁴. Unele surse indică construirea bisericii între 1774 și 1776⁴⁵

³⁸ Lucian-Valeriu Lefter, *Schitul Gol(o)gofta din ținutul Vaslui, în anii de dinaintea secularizării averilor mănăstirești*, în „Monumentul”, XI, Partea 1, Iași, 2009, p. 108. Testamentul din 1828 este menționat și de Veniamin Pocitan.

³⁹ D.A.N.I.C., F.M.C.I.P.-Moldova, dosar 374/1860, f. 104; vezi și D.A.N.I.C., F.M.C.I.P. – Moldova, dosar 199/1858, f. 123.

⁴⁰ *Ibidem*, f. 334.

⁴¹ *Ibidem*.

⁴² + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 91; vezi și Prof. dr. Dorinel Ichim, *op. cit.*, p. 54.

⁴³ Lucian-Valeriu Lefter, *op. cit.*, p.99.

⁴⁴ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 91; vezi și Prof. dr. Dorinel Ichim, *op. cit.*, p. 54.

⁴⁵ „Anuar”, București, Administrațiunea Cassei Bisericii, 1909, p. 440.

Reparația „radicală și multe îmbunătățiri s-au făcut prin egumenul Ghenadie Cazimir și terminate pe la 1834 și 1835, după cum dovedește o inscripție pe peretele de Nord a bisericii și una pe un ușor al chiliei sale, aflat la casa unui locuitor numit Pascariu din satul Broșteni. Mitropolitul Veniamin cunoștea personal pe Egumenul Ghenadie Cazimir, căruia îi trimite patru cărți, având pe una următoarea notă: „Această carte împreună cu alte trei chemătoare tomuri s-au afierosit de către noi ieromonahului Ghenadie, nacealnicul Schitului Golgota. / (1)826 Deche(mbr)ie 8. / ss. Veniamin Mitropolit Moldovei”⁴⁶. Se pare că reparația radicală a fost desăvârșită la începutul anului 1830, potrivit inscripției săpate pe peretele de nord al bisericii: „Eromonah Veniamin, 1830 ghenar 5”, inclus în pomelnicul schitului (1839)⁴⁷

În 1865 în ograda bisericii schitului Golgofta nu exista o clopotniță, clopotele sunt păstrate sub streșina unui hambar.⁴⁸ În catagrafia din 1879 a bisericii cu hramul „Sfântul Nicolae” din „cotuna Golgofta”, preotul notează: „Una Biserică durată de lemn de stejar, acoperită cu șândilă, în stare bună, cu ograda în mărime de 14 prăjini, cu gard de muiele, în proastă stare, însă fiind pe proprietatea statului de la delimitare ar fi având lăsat pentru ogradă una falce pământ. / Una clopotniță însă stricată, având numai parte din material”. Sunt consemnate trei clopote, unul mare și trei mici (unul crăpat)⁴⁹

Biserica schitului va fi reparată în 1907⁵⁰, când „a fost înlocuit acoperișul deteriorat din șindrilă cu altul de tablă, care a ținut până în anul 1932”, momentul acoperirii din nou cu tablă. În 1918 pridvorul a fost acoperit cu scânduri de brad, noi reparații suferind în anul 1955⁵¹

Egumeni

Ghenadie Cazimir (probabil între 1798-după 18 noiembrie 1828)⁵², atestat la 16 februarie 1800⁵³, 24 noiembrie 1800⁵⁴, 3 ianuarie 1817⁵⁵

Ghenadie era fiul lui Iordachi Cazimir⁵⁶ și al Mariei. Ghenadie Cazimir se trăgea din „neamul ctitorilor înzestrători ai schitului. Aceasta se vede dintr-o reclama de mai târziu, că făcând hotărnicia moșiei schitului în 1786, a trecut pe numele maicii sale Maria Cazimir, ca 11 fâlcii de loc”⁵⁷. A fost cunoscut mitropolitului Veniamin Costache, care îi oferea cărți traduse și tipărite de el, așa cum

⁴⁶ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 2v-3.

⁴⁷ Lucian-Valeriu Lefter, *op. cit.*, p. 101.

⁴⁸ D.A.N.I.C., F.M.C.I.P.-Moldova, dosar 374/1860, f. 424

⁴⁹ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, dosar 85 / 1879, f. 226.

⁵⁰ „Anuar”, București, 1909, p. 440.

⁵¹ Prof. dr. Dorinel Ichim, *op. cit.*, p. 56.

⁵² Lucian-Valeriu Lefter, *op. cit.*, p. 99; La 18 noiembrie 1828 ieromonahul Ghenadie Cazimir amintește în testamentul său cei 30 de ani de „egumenire”. A se vedea și testamentul la p. 107-109.

⁵³ D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 5.

⁵⁴ Idem, I / 6.

⁵⁵ Idem, I / 10.

⁵⁶ Lucian-Valeriu Lefter, *op. cit.*, p. 100.

⁵⁷ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 91.

reiese și dintr-o însemnare de pe „Adoleshia Filotheos”⁵⁸, de arh. Evghenie Bulgarul, tipărită în 1815: „*Această carte împreună cu alte trei următoare tomuri s-au afierosit de către noi ieromonahului Ghenadie Cazimir, nacealnicul schitului Golgotha. / 1826 Decemvrie 8. Veniamin, mitropolitul Moldovei*”⁵⁹

De la ctitorul bisericii se mai păstrează și astăzi un Sfânt Aer, din 1809, cu următoarea inscripție: „*Acest Aer s-a făcut prin silința și [cu] agiutoriu [de] Sf(in)ția Sa <Ghe>nadie er(o)monah și egumen*”⁶⁰

Pe la 1805, nacealnicul Ghenadie Cazimir s-a îmbolnăvit „foarte cumplit, încât era aproape de moarte”. La schitul Gologofta viețuia atunci ca monah viitorul arhieru Meletie Stavropoleos⁶¹. În timpul mișcării eteriste din 1821 după transportarea averii proprii la mănăstirea Secu, Gherasim, episcopul Romanului (martie 1803-15 martie 1826), lasă ca administrator al eparhiei pe ieromonahul Meletie și pleacă la Fălticeni, apoi în Bucovina. Este vorba despre Meletie, viețuitorul de la schitul Gologofta. Meletie este hirotonit arhieru la Târnova de către trei arhierii greci în octombrie 1821, fără știrea patriarhului ecumenic Grigorie, care dezavuase mișcarea eteristă. Caterisirea lui Meletie după revenirea în scaun a episcopului Gherasim nu a fost acceptată de mitropolitul Veniamin Costache⁶². La 7 august 1822, Meletie aflat la schitul Gologofta, probabil obligat de Gherasim, va da o mărturie cu privire la postelnicelul Ștefănahe Mircea și moșia Buscata⁶³. Ca stareț al mănăstirii Burdujeni era cunoscut sub numele „proin Roman”, iar în 1827 Patriarhia Ecumenică îi acordă fostului viețuitor de la Gologofta, titulatura de Stavropoleos, pentru a nu fi confundat cu episcopul Meletie al Romanului (iunie 1826-februarie 1844). Meletie Stavropoleos va cârmui Mitropolia în anul 1848 în calitate de locotenent. Lasă bani spitalului „Pașcanu” din Iași, precum și casa sa de locuit bisericii „Buna Vestire” din același oraș. A murit în 1851⁶⁴.

O însemnare de pe *Vieșile sfinților pe ianuarie*, tipărită la mănăstirea Neamț, la 1812, reflectă starea de insecuritate din zonă: „*1822 april(ie) 27, au ucis tâlharii la schitu Hușăanii, ocolu Racovii, trii monahi și un vătav, iânsă: 1), Theodosii; 2), Gherasim (Dumnezău să-i iarti); 3), Veniamin; 4), Iordachi Măriian vătav, sau Ichim*”⁶⁵

Starețe

Xenia (Csenia) Donici (20 iulie 1837 - 1860)

⁵⁸ „Îndeletnicire iubitoare de Dumnezeu”, la Veniamin Pocitan (Este primul care a publicat însemnarea).
⁵⁹ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 92; vezi și Elena Dima, Gheorghe Buluță, Simona Ceaușu, *Cartea românească veche* în Bibliotecile documentare ale Arhivelor Statului. Catalog, București, 1985, p. 239; vezi și I. Caproșu, E. Chiaburu (editori), *Însemnări de pe manuscrise și cărți vechi din Țara Moldovei*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009, vol. III (1796-1828), p. 599.

⁶⁰ Lucian-Valeriu Lefter, *op. cit.*, p. 102-103.

⁶¹ D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f.10v-12.

⁶² Preot Scarlat Porcescu, *Episcopia Romanului*, Tipărită cu binecuvântarea Prea Sfințitului Eftimie, Episcopul Romanului și Hușilor, Editată de Episcopia Romanului și Hușilor, 1984, p.267.

⁶³ D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f.10v-12.

⁶⁴ Preot Scarlat Porcescu, *op. cit.*, p. 268-269.

⁶⁵ I. Caproșu, E. Chiaburu (editori), *op. cit.*, vol. IV (1829-1859), p. 492.

La 20 iulie 1837, Xenia Donici, stareța schitului, primea averea lăcașului monahal, mișcătoare și nemișcătoare, însemnată într-o catagrafie. Se păstrează scrisoarea lui Atanasie Donici din 15 decembrie 1840, către Xenia Donici, stareța schitului Gologofta, prin care o îndemna la reclamarea fratelui său pentru niște bani. Marinciu (Marin) Drăghici scria la 26 august 1846 stareței Xenia Donici despre sosirea sa la Iași și comunică când se va prezenta la Divan. La 2 februarie 1849, Csenia Donici, stareța schitului Gologofta, scria slugerului Marin Drăghici, trimițându-i cafea și adresându-i rugămintea ca înaintea plecării la Iași să treacă pe acasă. Petre, fiul lui Grigore Olaru se împrumută la Xenia Donici, stareța schitului, cu 500 de lei pe o durată de un an de zile, cu dobânda legalizată.

La 1851 în schitul Gologofta își ispășeau greșelile unele soții de boieri, cum ar fi Smaranda Elena Culici, nevasta spătarului Stavăr Enescu⁶⁶. Episcopia Hușilor se adresează la 1 noiembrie 1851 monahiei Csenia Donici, nacealnica schitului: „*Prea Sfințitul Mitropolit prin adresa cu N° 1228 ne face cunoscut că au rânduit pe d(um)ne(ae)i pităreasa Smaranda Enescu spre canon la acel schitu*”. Smaranda, născută Culici, soția lui Stavăr Enescu, era bolnavă în târgul Huși la 2 noiembrie 1851. La schitul Gologofta ajunge la 3 noiembrie 1851⁶⁷. În 1853 Xenia Donici este atestată documentar ca nacealnică⁶⁸, apoi în 1859⁶⁹, când se plânge printr-o jalbă⁷⁰

În 1859 la schitul Gologofta viețuiau: Csenia (Xenia) Donici (stareță), Zanaida, Agafița Stăjasca, Agafiea Panu, Csenia, Elefteriea, Zaneta, Efrosina, Naisiea, Epracsia, Sahiila, Glafira, Elisaveta, Agripina, Susana, Calistina, Fevroniea, Aglaida, Magdalina, Evgenia și Sozonta (în total 22 de monahii, numele uneia dintre ele nu l-am putut transcrie)⁷¹.

Raportul cu nr. 791 al iconomului A. Frimu, protoierul secției a II-a de Vaslui, din 20 iunie 1862, în urma reviziei efectuate în satul Gologofta, îl arată ca vechil al epitropiei schitului pe Marin Drăghici, care s-a plans cu acest prilej de monahia Efrosina Donici, cu un comportament negativ, lipsită de hainele monahale, prefăcute în straie bărbătești pentru amantul său⁷². Prin jalba din 11 iulie 1862 Efrosina Donici se apără. Aflăm că este fiica postelnicului Costachi Donici, fiind dată la vârsta de trei ani la Csenia Donici, soră „a născătorului meu”, stareța schitului Gologofta, unde a fost ținută până la vârsta de 13-14 ani și silită să îmbrace schima monahală, purtându-i de grijă mătușa sa. Moartea Cseniei Donici și desființarea schiturilor de guvern a dus la pierderea speranței de către monahiile viețuitoare la schitul Gologofta⁷³. Între Efrosina și părinții săi existau neînțelegeri, nefiind acceptată în casa părintească nici ca

⁶⁶ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 92-93.

⁶⁷ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, Pachet 4, dosar 26 / 1851, f. 8; respectiv f. 14.

⁶⁸ Direcția Județeană a Arhivelor Naționale Vaslui (în continuare D.J.A.N.Vaslui), Fond Episcopia Hușilor, dosar 18 / 1851-1853, f. 112.

⁶⁹ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, dosar 60 / 1859, f. 216.

⁷⁰ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 91.

⁷¹ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, dosar 60 / 1859, f. 216; vezi și Costin Clit, *Un tablou ecleziastic inedit privind județele Tutova, Covurlui și Vaslui din Eparhia Hușilor, de la 1858-1859, în „Cronica Episcopiei Hușilor”, IX, 2003, Editată cu binecuvântarea Prea Sfințitului Episcop Ioachim, p. 831.*

⁷² Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, Pachet 25, dosar 78 / 1862, f. 3.

⁷³ *Ibidem*, f. 5.

servitoare și a fost lăsată în voia ei fără mijloacele materiale necesare traiului zilnic. Toate acestea au contribuit la lepădarea de schima monahală și căutarea unui om liber pentru a se lega prin taina cununiei. Jăluitoria se plânge de iconomul Anastasie Frimu cu care s-a pomenit acasă și „*carele ca o fiară sălbatică, fără a vroi să se convină de poziție me(a), de trecutul meu, de noblețe și de duh fimeesc, au început a mă insulta*”, „*dând ordine poliției sătești ca să mă redice din casa și locul meu vecinic*”⁷⁴. Suplica amintită reflectă și drama viețuitorilor din mănăstiri și schituri după legea de desființare din 1860. Conflictul cu posesorul moșiei Marin Drăghici continuă, fiind reflectat de jalbele fostei monahii din 20 iulie și august 1862⁷⁵

Agafia Străjescu (1860-1867)

Episcopia Hușilor face cunoscute Ministerului la 13 septembrie 1866, plângerea monahiei Agafia Străjescu, prin care evidențiază neorânduielele petrecute la schit⁷⁶. După actul de desființare din 1860, monahia Agafia Străjescu deține statutul de îngrijitoare a lăcașului monahal, calitate în care s-a adresat Episcopiei Hușilor cu o suplică, prezentată Ministerului Cultelor la 13 septembrie 1866, în care prezintă preluarea chiliilor stăreției de către posesorul părților de moșii ale schitului, iar „*copiii și căinii posesorului fac scandal în biserică*”⁷⁷. În octombrie 1867 este primită la mănăstirea Agapia⁷⁸.

Danii

La 16 februarie 1800, Ion, fiul postelnicului Constantin Anghel dăruiește lui Ghenadie, egumenul schitului Gologofta din Hușeni partea de moșie din Broșteni, avută de pe Vasilachi Hușanu, moșul său, „*ca să încăpem și noi cu această parte de mai sus numită ctitori la sf(â)ntul schit*”⁷⁹

Vasile Basot și soția sa Maria dau schitului Gologofta la 24 noiembrie 1800 partea lor de moșie din Stângaci ce o au de pe Vasilache Hușanul⁸⁰

Desființarea schitului

Desființarea schitului Gologofta este legată de secularizarea averilor mănăstirești din 1864⁸¹.

Suplica lui Costache Cazimir din 28 martie 1860 (?) amintește testamentul răposatului Ghenadie Cazimir, înființarea și înzestrarea schitului cu condiția neamestecului în administrația materială a străinilor, ci numai a moștenitorilor din familia Cazimir, cererea de ridicare a sechestrului pus pe averea lăcașului, cele 24 de monahii viețuitoare la schit, moșia schitului în suprafață de 170 de fâlcii și 9 ½

⁷⁴ *Ibidem*, f. 6.

⁷⁵ *Ibidem*, f. 20

⁷⁶ D.A.N.I.C., F.M.C.I.P.-Moldova, dosar 374/1860, f. 474

⁷⁷ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, Pachet 39, dosar 65 / 1866, f. 47.

⁷⁸ Idem, dosar 24 / 1867, f. 2.

⁷⁹ D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 5.

⁸⁰ *Ibidem*, I / 6.

⁸¹ Idem, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 1v.

pogoane de viță de vie, împosesoirea moșiei schitului de Marin Drăghici cu obligația de-a asigura schitul cu 20 galbeni anual, 20 ocă de ceară, 12 ocă de untdelemn, o ocă de tămâie, o litră de smirnă, leafa la doi preoți, 15 chile porumb, șase chile grâu, 200 ocă de sare, 15 vedre de brânză, două stoguri de fân, cinci stânjeni de paie, 100 vedre de vin, 80 care de lemne, construcția clopotniței din cărămidă, finalizarea proceselor schitului, și plata a 30 # cu procentul aferent⁸².

Pentru îndeplinirea ordinului cu nr. 7224, prefectul districtului Vaslui se deplasează la schitul Golgofta sau Hușani, așa cum reiese din raportul înaintat Ministerului la 1 august 1860⁸³.

Referatul cu nr. 4851 din 13 mai 1861 evidențiază dificultățile de aplicare a legii de desființare a două mănăstiri și a schiturilor la Goroveiul, districtul Dorohoi, Giurgeni, Golgota, Porcăreț, Scânteia și Agafton⁸⁴. Aceleași dificultăți le întâlnim și la 8 martie 1862. Ținutașii districtului Dorohoi cer printr-o suplică nedesființarea schitului Gorovei, așezat pe proprietatea unui particular recunoscut printr-un hrisov din 1814 drept fondatorul schitului, căruia „*i se dă dreptul de proprietate cu îndatorire de a ține rânduiala bisericească cu servitori călugări*” și unde se păstrează icoana Sfântului Ioan Botezătorul la care se închinau credincioșii din districtele Dorohoi, Botoșani, Suceava și Roman „*chiar și o mare parte din locuitorii Bucovinei aleargă cu zel și credință ca să-și capete liniștea sufletului și vindecarea patimilor*”. Ministrul secretar de stat de la departamentul Cultelor este însărcinat cu cercetarea suplicii amintite. „*Aceste împrejurări, prin referatul N° 2001 din 3 mart(i)e anul conținut 1861 s-a supus la cunoștința Consiliului de Miniștri, care prin încheierea cuprinsă în jurnalul N° 187, a pus însărcinare antecesorului mei ca să studieze dacă aplicarea legii pentru desființarea schiturilor a motivat în totul sau în parte efecturi neprevăzute sau neașteptate de zisa lege. Conform acestei încheieri prin referatul N° s-a și arătat că afară de schitul Gorovei cu 19 monahi și un venit anual de 489 galbeni, oșebit de 202 fâlcă pământ și o vie de cinci pogoane pentru a căror împosesuire s-a înaintat cuvenitele lucrări, numai pentru schiturile Giurgeni, distr(ictul) Roman, Golgota și Porcăreșul distr(ictul) Vaslui, Scânteia, distr(ictul) Putna și Agaftonul, distr(ictul) Botoșani, s-au mai prezentat greutăți întru aplicarea legii de desființare*”, făcându-se referire și la schiturile Golgota și Porcăreț. „*În privirea schitului Golgota Dl C. Cazimir prin suplica cu data de 28 Mart(i)e anul curent a cerut că așa precum din testamentul răposat(ului) Ghenadie Cazimir se vede că acest schit este înființat și înzestrat cu condițiunea de a nu se amesteca în administrațiunea lui materială, decât numai moștenitorii familiei petiționarului, apoi să se deie ordinele cuvenite pentru ridicarea secevestrului pus pe averea numitului schit. Acest schit cu un număr de 24 monahii, are 170 fâlcă pământ și o vie de 9 ½ pogoane, împosesuite de Maria Drăghici, cu condiție ca să deie pe fiecare an câte 20 #, ocă ceară, 12 ocă untdelemn, una ocă tămâie, una litră smirnă, leafa a doi preoți, 15 chile popușoi, șase chile grâu,*

⁸²D.A.N.I.C., F.M.C.I.P. – Moldova, dosar 199/1858, f. 123-123v; vezi și f. 128-128v.

⁸³ Idem, dosar 374/1860, f.1.

⁸⁴ Idem, dosar 199/1858, f. 247.

200 ocă sare, 15 vedre brânză, 2 stoguri fân, 5 stânjeni pa(i)e, 100 vedre vin, 80 cară lemne, să facă clopotniță de cărămidă și să sfârșească procesele schitului, și osebit mai are 30 # dați cu procent”⁸⁵

În ceea ce privește schitul Golgota se sugerează „a se tolera, sub administrațiunea rânduită de Ministeriu, existența acestui schit pe viața monahiilor astăzi acolo petrecătoare, cu îngrădire de a numai primi pe altele, și cu dreptul de a se bucura de venitul schitului cât timp se vor arăta demne de chemarea lor”⁸⁶.

În 1866 îngrijitoarea schitului se plângea Episcopiei Hușilor de scandalurile petrecute în biserica desființatului schit Golgofta provocate de „copii și căinii d(umnea)lui posesor și a familiei sale, precum și cu vitele în ograda bisericii”⁸⁷. Biserica schitului Golgofta era lipsită de clopotniță la 10 martie 1867, așa cum reiese din raportul Prefecturii Vaslui, înaintat Ministerului Cultelor. Totodată împrejmuirea schitului este considerată de strictă necesitate⁸⁸.

Schitul Golgofta sau Hușeni avea în proprietate la 1860 moșia Ivănești, care constă în loc de hrană (72 fâlcii), fânaț (16 fâlcii), imaș (43 fâlcii), pădure (40 fâlcii), pe care viețuiau 57 de locuitori, fiind în posesia lui Marin Drăghici până în aprilie 1864. Câștiul constă în 20 #, 20 ocă de ceară, 12 ocă de untdelemn, o ocă de tămâie, leafa la doi preoți, 15 chile de porumb, șase chile de grâu, 200 ocă de sare, 15 vedre de brânză, două stoguri de fân, 100 vedre de vin, 80 care de lemne, la care adăugăm obligativitatea construirii clopotniței din cărămidă și a susținerii financiare a proceselor schitului. Schitul deține șapte acarete, 15 chilii, din care numai șase sunt proprietatea sa, 14 vite cornute. „Avere osebită are 30 # ce sânt dați cu procent posesorului, 9 ½ pogoane vie”⁸⁹. Via schitului (nouă pogoane și jumătate), sădită pe moșia sa Ivănești, va fi amintită de Nicolae Racoviță, prefectul districtului Vaslui, în raportul trimis Ministerului⁹⁰. Prefectura Vaslui susține la 17 mai 1865 în adresa trimisă Ministerului despre via de pe moșia Golgofta: „din cauza rălii îngrijiri a arendașului ar fi amenințată de părăginit, precum asemenea(a) și acaretele s-ar fi părăduind, mai ales moara de cai ar fi supusă stricăciunii, fiind piatra sus stând pe o așăzare foarte netemeinică”⁹¹. Raportul din 19 martie 1868 pune în valoare noua licitație pentru vânzarea „idiculului (ediculului) viei de pe moșia Golgofta”, prețul de 431 lei vechi, cursul pieței, considerat cel mai avantajos, a fost oferit de Costachi Naciuc⁹². O nouă licitație va fi solicitată prin telegrama Ministerului odată cu perceperea garanției de la Marin Drăghici⁹³, cel „asupra căruia a rămas idicul viei de la desființatul schit Golgo(f)ta, nevroid a da garanția cerută”(a se vede raportul Prefecturii Vaslui către Ministerul Culturii din septembrie 1868)⁹⁴.

⁸⁵ Idem, dosar 764/1862, f. 3-4

⁸⁶ Idem, dosar 199/1858, f. 248; vezi și dosar 764/1862, f. 4-4v

⁸⁷ Idem, dosar 374/1860, f. 474

⁸⁸ Idem, dosar 199/1858, f. 529

⁸⁹ Ibidem, f. 12v, respectiv 23

⁹⁰ Ibidem, f. 38

⁹¹ Ibidem, f. 427

⁹² Ibidem, f. 550

⁹³ Ibidem, f. 552

⁹⁴ Ibidem, f. 564

Moșia schitului era arendată la 1864 de A.Trifan care provoacă diverse supărări așezământului respectiv⁹⁵. Informații interesante ne oferă adresa din 22 ianuarie 1865 trimisă de Ministerul Finanțelor către Ministerul Culturii, din care cităm: „Între desființatul schit Golgota de dincolo de Milcov, cu casa răposat(ului) Dimitrie Lazuși, be(i)zadeaua N. Șufu, se tratează un proces pentru 200 stânjeni moșie din hotarul Stângaciu de Jos, care după casarea sentinței Curții de Apel din Iași cu N. 63 din anul 1848 trimițându-se acum a se cerceta din nou la Curtea Apelativă Civilă”. Până la această dată nu se primise actele schitului⁹⁶.

Schitul Golgofta era implicat la 10 ianuarie 1861 în mai multe procese⁹⁷. Documentele schiturilor Golgofta și Porcărețu se aflau la episcopul Costachi Cazimir în 23 ianuarie 1863⁹⁸. Moșia înconjurătoare schitului Golgofta este oferită arendării prin licitație, anunțul fiind publicat în Monitorul oficial din 5 iulie 1863⁹⁹.

Locuitorii din zonă beneficiază de legea rurală a lui Alexandru Ioan Cuza din august 1864. Potrivit învățătorului Ion Andriescu la 1864 „s-au împroprietărit 198 țărani precum urmează: 31 a 4 fâlcii, 45 a 3 fâlcii, 31 a 2 ½ fâlcii, 25 a 1 falce, plus la toți și locuri de casă a 12 ½ prăjini, iar 66 numai pe locurile de casă, tot de aceeași suprafață. Locuitorii din Golgota s-au împământenit pe moșia desființatului schit Golgota, proprietatea statului, acei din Broșteni, Chilia și Valea Cânepii pe moșia banului Neculai Sion, cei din Valea Mare, majoritatea țigani, pe porțiunile răzeșilor din Ivănești, asemenea și cei din Buscata, însă numai pe locurile caselor. Locuitorii din Ivănești s-au împământenit pe moșia Florești, proprietatea statului, fostă a Mănăstirii Florești”. În 1904 nici o familie nu mai păstra loturile întregi primite prin legea rurală din 1864. Sărăcia și traiul necumpătat constituiau principalele cauze ale vânzării loturilor de pământ. „Dintre țăranii împământeniți la 1864 și-au înstrăinat 12 pământurile prin vânzare, iar sub formă deghizată cu numele de arendă pe 99 ani, înstrăinează mai mulți, chiar în prezent (1904-N.A.). Numerul familiilor care n-au de loc pământ e de 139. Statul posedă o întindere de 48 ha, 70 ari, pământ arabil și fânaș, arendat la locuitori cu 396 lei, 98 bani. O porțiune destul de mare p(entru) arătură și livezi din trupul moșiei mănăstirii s-a vândut de veci în loturi mari. Osebit de pământul de hrană statul are o porțiune mare de pădure la Buscata, din care vinde copacii bătrâni și uscătura. Proprietarii exploatează 736 ha, 85 ari, iar arendașii 1455 ha, 58 ari. Arendașii pădurilor și moșiilor sunt Evrei. Durata contractelor de arendare în mijlociu 5 ani”¹⁰⁰.

Înventarul schitului Golgofta înregistrează: o chilie cu patru odăi, chilie cu trei odăi și cuhne, chilie cu două odăi arhondicare, chilie cu două odăi în care lucuiește Agafia Muzalaf, chilie cu trei odăi (monahia Paisia Grosu), chilie cu o odaie (Fevronia Urzică).¹⁰¹ Sunt consemnate în inventar acarele schitului: biserica de stejar, durată pe temelie de piatră, cateteasma păstrată în stare bună, o clopotniță de lemn, pe

⁹⁵ Ibidem, f. 395; respectiv f. 398

⁹⁶ Ibidem, f. 417

⁹⁷ Ibidem, f. 76

⁹⁸ Ibidem, f. 290

⁹⁹ Ibidem, f. 327

¹⁰⁰ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1947, f. 8-9.

¹⁰¹ D.A.N.I.C., F.M.C.I.P. – Moldova, dosar 199/1858, f. 4

jumătate zidită din piatră și cărămidă, se construia din nou, un hambar de stejar într-o despărțitură, un grajd cu scânduri de stejar, o cuhne cu trei odăi din bărne, cu hrubă în pământ făcută din nou, o cramă din bărne la viile schitului și un bordei în drumul mare ce servește de crâșmă, cu pivniță, construită din bărne¹⁰²

În septembrie 1866 chiliile stăreției în care monahia Agafia Străjescu locuia de mai mulți ani, erau confiscate în favoarea posesorului, care locuia în ele. Suplica monahiei Agafița Străjescu din 30 august 1866, relevă sprijinul obținut de Mihai Isăcescu, posesorul moșiei schitului, de la Costachi Isăcescu, nepotul său și subprefectul ocolului, evacuarea îngrijitoarei din chiliile stăreției de subprefectul respectiv, amenajarea ocolului vitelor în ograda schitului, cazarea argaților și păstorilor vitelor posesorului în chiliile schitului, părăsirea schitului de monahii, relațiile bune dintre protoiereu și posesor, prigonirea îngrijitoarei de către protoiereu, relațiile bune din trecut dintre foștii posesori și monahii, perceperea sumei de 14 lei de Mihai Isăcescu pentru pășunatul vitelor, identificarea lui Mihai Isăcescu ca un subposesor, adevăratul posesor fiind Neculai Milu, dorința îngrijitoarei de revenire în corpul stăreției¹⁰³ Prefectura Vaslui neagă acuzațiile îngrijitoarei respective prin raportul din 12 noiembrie 1866, înaintat Ministerului Cultelor¹⁰⁴

Prefectul districtului Vaslui, D. Miclescu, informează Ministerul Cultelor la 3 mai 1864 despre faptul că la Marin Drăghici „s-a constatat că se găsește avere(a)” de la schitul Golgofta¹⁰⁵, oferindu-se și o listă: un hrisov, două perechi fiare de plug, o trăsură de doi cai, o căldare de aramă pentru rachiu, un capac pentru căldare, o danga (!), două care cu doi boi, o puțină de opt vedre, 35 de poloboace de vin, opt căzi, un teasc al cramei, o crâșmă în sat cu trei odăi și heiuri deosebite, o moară de cai la poarta schitului, 17 capete vite cornute (șase boi de jug, două vaci cu vițel, două vaci sterpe, două mânzate, două gonitoare, o vacă cu vițel dăruită schitului la 20 mai 1858)¹⁰⁶. Avocatul Nicolaie Bosâi (Bosie) va fi angajat de prefectul districtului Vaslui la 1864 în vederea cercetării situației vitelor din dota schitului, aflate la Manolache Drăghici¹⁰⁷

La 1932 în istoricul bisericii se nota: „La secularizare, la multe mănăstiri mutându-se călugării și călugărițele s-au furat în parte sau în totul acte și chiar documente de valoare de către cei interesați. De la desființatul schiit Golgota Primarul de atunci Marin Drăghici a luat un sac de hârtii și documente, p(er)zându-le pentru totdeauna”. „Ca și la Schitul Golgota la Mănăstirea Florești din județul Tutova s-au pierdut multă avere și hârtii de valoare cu ocazia secularizării. Fiind superior Mănăstirii arhimandritul Nil, Grec ca mulți alții puși în capul Sfintelor lăcașuri, care odată cu plecarea lui peste Dunăre, a luat cu el multe odoare de argint, făcute de el în timpul statului său la acea mănăstire. Se zice că a topit saci întregi de niște bani vechi numiți diriclii sau stâlpari, prin meșteri aduși anume pe loc, din care

¹⁰² Ibidem, f. 31

¹⁰³ Ibidem, f. 474-475.

¹⁰⁴ Ibidem, f. 495.

¹⁰⁵ Ibidem, f. 367.

¹⁰⁶ Ibidem, f. 368.

¹⁰⁷ Ibidem, f. 389.

*a făcut odoare pe care le-a luat la plecare, încărcând care întregi de avere, dar a avut grijă să le substituie prin altele similare imitate din metal ieftin*¹⁰⁸

Actul de evaluare a obiectelor vândute de la desființatul schit Golgofta, estimate la 692 lei și 15 parale, este trimis Ministerului de către Prefectura Vaslui, la 16 decembrie 1866¹⁰⁹. Lista obiectelor necomercializate este trimisă Ministerului de Prefectura Vaslui la 28 ianuarie 1867¹¹⁰.

Inventarul animal cuprinde șase boi, trei cai cu mânji, trei mânzați, trei gonitori¹¹¹. Potrivit adresei Prefecturii adresată Ministerului la 23 ianuarie 1865, vitele schitului în număr de 15, erau date evreului Leizar Calman cu 61 #¹¹².

În schit locuiau la data desființării schitului următoarele monahii: Agafia Păun, în vârstă de 34 ani, de 15 ani în schit, călugărită cu blagoslovenia Episcopului Hușului, Evsenia Donici, în vârstă de 54 de ani, de 15 ani în schit, călugărită cu blagoslovenia Episcopului de Roman, Zanaida Hâncu, în vârstă de 60 de ani, intrată în schit de 26 de ani, călugărită cu blagoslovenia Episcopului de Roman, Elisabeta Filimon, în vârstă de 30 de ani, intrată în schit de 17 ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Glafira Filimon, în vârstă de 22 de ani, intrată în schit de patru ani cu ordinul Episcopului de Huși, Evsenie Vâlcu, în vârstă de 47 de ani, intrată în schit de 32 de ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Gaefța Vâlcu, în vârstă de 47 de ani, intrată în schit de 32 de ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Ecprasia Luca, în vârstă de 20 de ani, intrată în schit de 15 ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Agafie Musaloff, în vârstă de 44 de ani, intrată în schit de 30 de ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Paisia Grosu, în vârstă de 35 de ani, intrată în schit de 11 ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Aglaida Jianu, în vârstă de 48 de ani, intrată în schit de 30 de ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Calistina Ciure(a) în vârstă de 48 de ani, intrată în schit de șase ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Eugenia Zarcu (?), în vârstă de 45 de ani, intrată în schit de 24 de ani, cu ordinul Episcopului de Huși și Magnisia Ioan, în vârstă de 36 de ani, intrată în schit de 15 ani, cu ordinul Episcopului de Huși, Fevronia Urzică, în vârstă de 60 de ani, în schit de 22 de ani, Elefteria Zaharia, în vârstă de 34 de ani, în schit de 20 de ani, Sozonta Orza, în vârstă de 30 de ani, de patru ani în schit, Olimpiada Teodor, în vârstă de 43 de ani, în schit de opt ani, Eufrosina Donici, în vârstă de 24 de ani, în schit de 20 de ani, Magdalina Palimo, în vârstă de 70 de ani, în schit de 12 ani, Zanefta Varcolici, în vârstă de 50 de ani, în schit de 30 de ani, Agripina Bune, în vârstă de 24 de ani, în schit de 18 ani, Suzana Martin, în vârstă de 32 de ani, în schit de 14 ani, Vasilica Stavarache, în vârstă de 35 de ani, în schit de doi ani (toate cu ordinul Episcopului de Huși)¹¹³. În noiembrie 1863 sunt atestate la Golgofta (Hușani) un număr de 17 monahii viețuitoare¹¹⁴.

¹⁰⁸ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 2-2v.

¹⁰⁹ D.A.N.I.C., F.M.C.I.P. – Moldova, dosar 199/1858, f. 501, respectiv 506.

¹¹⁰ *Ibidem*, f. 518-522.

¹¹¹ *Ibidem*, f. 4v.

¹¹² *Ibidem*, f. 409, respectiv 410-411.

¹¹³ *Ibidem*, f. 5, respectiv 30 v

¹¹⁴ *Ibidem*, f. 330

Conform legii de desfințare a schiturilor din 1860 la schitul Golgofta urmau să rămână monahiile Sozonta Orza și Efrosina Donici¹¹⁵

Monahia Agafia Pano (Panu), în suplica trimisă Ministerului la 29 septembrie 1860, amintește chiliile sale proprii de la schitul Golgofta de pe moșia Ivănești, numit și Hușanii, cu cheltuielile însemnate, ridicarea altor chilii în dosul celor amintite. Deține actele formale din 1848¹¹⁶

Redăm în continuare o scrisoare din 30 octombrie 1866 de Efrosina Panu, născută Miclescu, trimisă domnitorului Carol I de Hohenzollern Sigmaringen (1866-1914). */ Monseigneur, / Par la lettre, dont votre Altesse Royale a daigné m'honorer votre auguste vonte, s'est plu à promettre sa haute protection à la malheureuse famille de Panu, le besoin l'imperieuse necessite ma pause Monseigneur à eu usersi tot. / Une de mes filles, Monseigneur en sa qualite de religieuse voulant assurer son avenir est alle s'etablir dans une congregation privéé nomme Golgota en Moldavie dans le district de Vaslui, au elle s'est bate une maisonnette qui contenait tout son patrimoine. / Lors de la secularisation des couvents comprenant le siege de cette congrégation privéé dans la denomination générale de conventsou s'eu soisit comme du reste de sorte qu'aujourd'hui les religieuses de cette congregation, don't ma fiile fait partie, se trouvent condamnees a abandonner leur patrimoine. / Le gouvernement passé et la chambre out constate qu'il y a vais parmi les convents: reste à faire la rectification de l'erreur. / La priere doncs'que a se adresser à Votre Altesse Royale a pour objet Monseigneur de faire hater la rectification de l'erreur a fin que de mon encore je puisse voir assuré l'existence de ma file. / Monseigneure il n'y a pas de plus cruelle souleur pour une mere que celle de voir les souffrances de ces enfants et c'est ce qui me fait esperer qu'une âme noble et élevée comme celle de Votre Auguste Personne tiendre compte de ma douleur et excusera ma hardiessa. / J'ai l'honneurs d'etre Monseigneur avec les sentiments de la plus vive reconnaissance et du plus profound respect / de Votre Altesse Royale / la tres tumble et tres divouee (...). / Efrosina Panu n'ée Miclescu / la 30 oct. 1866 / Iassi. Semnătura sa este cu caractere chirilice*¹¹⁷

Protoiereul Anastasie Frimu raportează la 24 ianuarie 1863 despre „sora Maria”(58 de ani), viețuitoare de cinci ani la „Ghologhofta”, cumnata preotului Ioan Luca din satul Poienestii Mănăstirii, care bolnavă solicită călugărirea. Răspunsul Episcopiei Hușilor survine la 5 februarie 1863: „La mijlocirea ce faceți prin raport(ul) N. 47, vi să răspunde că după legea votată de adunare în anul 1860 și publicată în Monitorul oficial N. 251, călugărirea este învoită numai pe la monastirile clasate. Prin urmare dacă bătrâna Maria vroește numaidecât a înbrătoșa tagma călugărească să se așeze la una din acele mănăstiri”¹¹⁸.

Monahia Epracsia Luca, aflată din fragedă copilărie la schit, a petrecut ca soră timp de 15 ani. La 27 martie 1864 se plânge Locotenentului de Episcop Melchisedec Ștefănescu, căruia îi arată cumpărarea cu ajutorul rudelor a unei chilii și primirea

¹¹⁵D.A.N.I.C., F.M.C.I.P. – Moldova, dosar 199/1858, f. 100v

¹¹⁶Idem, dosar 374/1860, f. 46

¹¹⁷Ibidem, f. 514, Original

¹¹⁸Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, Pachet 30, dosar 117 / 1863, f. 4-5.
<http://www.cimec.ro> / <http://www.muzeuvaslui.ro>

ordinului protoieriei de Vaslui prin care se cere „a mă ridica din desființatul schit Gologofta și a mă muta în mănăstire(a) Văratecului”, solicitând revocarea ordinului respectiv. Melchisedec Ștefănescu îngăduie viețuirea sa la desființatul schit Gologofta¹¹⁹ Monahiei respective i se cere renunțarea la faptele scandaloase în care este implicată¹²⁰

La 4 februarie 1864, preotul Ioan Popov, servitorul bisericii schitului Gologofta, cu hramul Sfântul Neculai, după hirotonisirea preotului Gheorghe Haraga la biserica amintită, cere permutarea la biserica cu hramul Sfântul Neculai din satul Dracseni, districtul Tutova, unde s-a „alcătuit” cu locuitorii săteni¹²¹. Se păstrează referatul preotului Gheorghe Haraga, subprotoiereul de Racova, din 16 decembrie 1864, pe care îl redăm: „*Monahia Epracsia din desființatul schit Gologofta, sintu acum doi ani de când este angajată cu preotul Ioan Popov și în cât timpu numitul preot au fost cu șiderea în Gologofta, monahia au petrecut în casa preotului ca soție, acum înse de când preotul este în comuna Dracseni, în districtul Tutova, numita monahie toată conviețuirea o are la casa numitului preot. Așa încât chiar tatul preotului Popov m-au amenințat ca dacă nu arăt asemenea necuviință, el va raporta la Episcopie, de ace(ea) cu onorul cuvinit vi se aduce la știință*”¹²². Continuarea legăturilor scandaloase cu preotul Ioan Popov atrage ordinul Ministerului Cultelor din octombrie 1866 pentru primirea sa la mănăstirea Agapia¹²³

Lipsa mijloacelor necesare traiului cotidian determină cererea din 6 septembrie 1867 de primire la mănăstirea Agapia a monahiilor Agafia Străjescu, Elisaveta Hâncu, Glafira Hâncu și Magdalena Palimariu¹²⁴.

Zanefta Vârgolici, care a primit schima monahală în 1822 la mănăstirea Văratec și a venit la Gologofta după desființarea schitului a suportat o existență mizerabilă, muritoare de foame, va fi primită la metania sa în aprilie 1868¹²⁵

Satul Gologofta număra 70 de familii în anul 1864, biserica fiind deservită de preotul Gheorghe Haraga, ajutat de cântăreții Alecu Petrișor (numit la 18 aprilie 1861) și Toadir Burcă (numit la 16 iulie 1845). Totodată „aicea înse se află 14 monahii”¹²⁶. Decesul preotului Gheorghe Haraga a avut loc la 27 ianuarie 1875¹²⁷

La 17 decembrie 1864 este recomandat Chiril Burcă în calitate de cântăreț bisericesc la biserica Sfântul Ierarh Nicolae, a desființatului schit Gologofta¹²⁸.

În 1872 la schitul Gologofta viețuiau monahiile Aglaida Jianu (călugărită în 1837 de ieromonahul Teotist la Gologofta), Marta Luca (călugărită în 1856 de ieromonahul Filaret Burcă la Gologofta), Agafia Panu (călugărită în 1847 de către episcopul Sofronie Miclescu), Zanefta Vârgolici (călugărită în 1822 de ieromonahul Calinic la mănăstirea Văratec), Tavefta Vâlcu (călugărită de ieromonahul Ghenadie

¹¹⁹ Idem, Pachet 28, dosar 66 / 1863, f. 7-8; respectiv 12.

¹²⁰ D.J.A.N.Vaslui, Fond Episcopia Hușilor, dosar 5 / 1864-1865, f. 1

¹²¹ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, Pachet 31, dosar 71 / 1864, f. 13.

¹²² Idem, dosar 66 / 1863, Pachet 28, f. 16.

¹²³ *Ibidem*.

¹²⁴ Idem, dosar 24 / 1867, f. 2-3.

¹²⁵ Idem, Pachet 42, dosar 50 / 1868, f. 5, 7, 11.

¹²⁶ Idem, Pachet 33, dosar 104 / 1864, f. 108-109.

¹²⁷ Idem, Pachet 50, dosar 34 / 1875, f. 15.

¹²⁸ Idem, Pachet 32, dosar 77 / 1864, f. 85.

Cozma la Gologofta), Susana Martinică (călugărită în 1857 de ieromonahul Filaret Burcă), Eprascia Popov Luca (călugărită în 1856 de ieromonahul Filaret Burcă), monahii Dosoftei Șargu (călugărit în 1850 de protosinghelul Clemințe Talpiș la mănăstirea Pârvești) și Aftanasie Ghircan (călugărit de arhimandritul Nectarie Hermeziu la schitul Lipova)¹²⁹. Aceleași viețuitoare și viețuitori se regăsesc și la 1871, nacealnică fiind Aglaida Jianu¹³⁰.

Protoieria recomandă ca preot la 24 noiembrie 1880 pe Gheorghe Popescu, căruia Episcopia îi eliberează carte în aceeași zi¹³¹.

Potrivit raportului preotului C. Focșa din 25 august 1880 călugărițele din schit se întrețin din „*lucrul mânilor*”, produc prescuri pentru bisericile din comunele vecine și își au chiliile proprii¹³².

Cu prilejul inspecției din comuna Ivănești din 13 mai 1892, protoiereul județului Vaslui a găsit „pripăsit” pe monahul Atanasie Gervanu, călugărit la fostul schit Gologofta, neacceptat la mănăstirea Neamț¹³³. La 17 octombrie 1896 protoiereul de Vaslui raporta Episcopiei Hușilor prezența monahiei Susana Martinica în comuna Ivănești, rămasă de la desființatul schit Gologofta¹³⁴.

În 1894 sunt vândute prin licitație publică o parte a chililor și un coșar mare¹³⁵.

DOCUMENTE¹³⁶

1. - 1681 (7189) mai 14, Iași.- *Sion, Costantin, Alexandra, Anița, Dochîța și Anghelușa, copiii lui Războian din Coșești, vând lui Ilea Zălarul din târgul Iași, părțile lor din moșia Ivănești, ținutul Tutova, cu 35 de lei bătuți.*

† Adecă noi, ficiorii lui Războian, anumi Sion și Costantin și Alexandra și Anița și Dochîța și Anghelușa, din Coșăști, scriem și mărturisăm cu acesta zapis al nostru, cum noi de bună voia noastră de nime siliț(i), nici asupriț(i), am vândut partea noastră de ocină din sat din Ivănești, din ținutul Tutovei, dumisale Ilei Zălariului, din târgu din Iaș(i), drept treizăci și cinci de lei bătuț(i), ca să fii dumisali driaptă ocină și cumpărătură, dumisali și giupânesăi dumisale și cuconilor dumisali în veaci. Și acestu zapis s-au făcut dinaintea a mulți oameni buni, megiași de prinpregiur, anume Toader vornicul de Stoenesti și Iona și Mirăuț(ă) și Gheorghe și Chiriac și Gavril din Ivănești, și Mileștean din Coșăști. Și pentru mai mare credința ni-am pus peceti ca s(ă) crează.

U Ias (Vă)l(e)at 7189

Mai 14

¹²⁹ D.J.A.N.Vaslui, Fond Episcopia Hușilor, dosar 5 / 1871-1875, f. 14.

¹³⁰ + Veniamin Pocitan, *op. cit.*, p. 93.

¹³¹ Arhiva Episcopiei Hușilor, Fond Episcopia Hușilor, dosar 58/ 1880, f. 56

¹³² Idem, Pachet 57, dosar 19 / 1879, f. 63.

¹³³ Idem, dosar 85 / 1879 (numărul vechi), f. 82

¹³⁴ *Ibidem*, f. 41.

¹³⁵ D.J.A.N.Iași, Fond Manuscrise, nr. 1981, f. 2.

¹³⁶ Documentele de față le-am cercetat la Direcția Arhivelor Naționale Istorice Centrale din București. Din primăvara anului 2012 au fost transferate la Direcția Județeană a Arhivelor Naționale din Iași. Publicăm numai o parte din documentele schitului Gologofta, celelalte așteptându-și rândul pentru viitor.

Toader dvornicu.

Mirăuță.

Sion.

Alexandra.

Anița.

Dochița.

Angelușa.

Gheorghii.

Chiriac.

Costantin.

Mileștean.

Gavril.

D.J.A.N.Iași, Mănăstirea Golgota, I / 1, Original, difolio, rupt, lipit, lipsă 2 / 3 din foaia a 2-a; Mențiune la + Veniamin Pocitan, *Schitul de maici Golgota (Vaslui)*, în „Buletinul Episcopiei Hușilor”, Huși, Anul IX, nr. 12, decembrie 1933, p.91.

EDIȚII: C.D.M., IV, p. 152, nr. 623.

2. - 1684 (7192) iulie 6.- *Arhilia și Anița, fiicele lui Vasilie Doros, nepoatele Oanei din satul Stoenesti, vând lui Sion aprodul, părțile lor din moșiile Stoenesti, Broșteni și Ivănești, din vatra satului, câmp, țarină, pădure, vad de moară în Racova, cu 15 lei bătuți.*

Copie

Adică eu, Arhilia și cu sorumea Anița, sănove Vasăli Doros, nepoatele Oanei, din sat din Stoenesti, scriem și mărturisim cu acest adevărat zapis al nostru, cum noi de nimenea sălite, nici asuprite, ci de a noastră bună vo(i)e, am vândut partea noastră de ocină și de moșie din sat din Stoenesti, și din Broșteni, și din Ivănești, dintre ceste săliști ce s-ar alege părțile noastre, din vatra satului și din câmp și din țarini și din pădure, și cu vad de moară în Racova, și din tot locul cu tot venitul ce s-ar alege părțile noastre dintr-aceste săliști care mai sus scriem, le-am vândut lui Săon aprodul drept 15 lei bani, ca să hie dum(i)sale dreaptă ocină și moșie, dum(i)sale și femeii dum(i)sale, și cuconilor și nepoților și strănepoților în veci. Și acest zapis s-au făcut dinainte(a) lui Gâlcă vornicul de poartă, și dinaintea lui Toader sâ Coșescul, și dinaintea lui Nicolai Bruncă ot Făstăci, și dinaintea Apostului sâ Gheorghie, și dinaintea altor oameni carii mai gios vor iscăli. Și noi pentru credință mai gios ne-am pus degitile ca să s(e) crează.

7192 iul(ie) 6

Iscăliți:

Toader Coșescul.

Arhilia.

Anița.

Apostul.

Niculai.

Acest zăpis l-au răscumpărat Lupul, feciorul Alexandrii, nepotu(l) Apostului lui Doruș de la noi, și noi i-am dat zăpisul înapoi, dându-ne și el banii în mâinile noastre; și pentru credința ne-am iscălit.

7254

Iscăliți:

Ioniță Sion.

Ștefan Gălușcă de Coșăști.

Întocmai cu or(i)gnalul.

Grigoriu răgistrator.

Giudecătoria ținut(ului) Vasluiului

Copia aceasta posloduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocmai or(i)ginalu(l) zăpis, de aceea după cerire ci și prin jalobă au făcut irodiacon(ul) Antohii, vechilu(l) schitului Gologofta, s-au încredințat cu iscăliturile cuvinitu și punere(a) peceții tribunalului.

<ss>

<ss> C. Patrașcu

<ss> D(irector) Hr. (...)

Registrator <ss> Iordachi Grigoriu

N. 333

(1)836 săptemvr(ie) 5

D.J.A.N.Iași, Mănăstirea Golgota, III / 1, Copie încredințată de Judecătoria ținutului Vaslui, în 5 septembrie 1836.

EDIȚII: C.D.M., IV, p. 193, nr. 825.

3. - 1765 (7273) aprilie 5. – Vasile Petrinjăl și soția sa Maria vând preotului Gheorghie protopop și soției sale o casă cu pivniță în târgul Bârlad.

Adică eu Vasile Petri(n)jăl și cu soțul meu Marie, făcut-am zăpisul nostru la mâna preutului G(h)eorg(h)ie protopop, și preutesii Ilinii, pe cum să s(e) știe că i-am vândut o cas(ă) și cu pivniț(ă), cari cas(ă) este lângă casa lui Costantin Bungean din gios, iar din sus este locul preutului Andrei Brăescul, tatăl protopopului G(h)iorg(h)i, și am vândut-o dreptu triizăci di lei bani, și banii me-(a)u dat diplin în mânule mele. Și cându am vândut s-au tâmplat preuți (...)tân, și o(a)meni, și casa este dat(ă) cu loc cu tot și cu este înprejur, și am vândut-o să fi(e) dri(a)ptă ocină și moșie în veci, și stânjeni(i) în gios și în sus. Și pentru credința am pus și degetul ca să s(e) cr(e)ază.

(Vă)le(a)t 7273 ap(rilie) 5

Eu Vasile Petri(n)jel, am vândut.
 Eu Marie, soțul lui Vasile, cu vo(i)e me(a).
 Erei Angheluță, m-am tâmplat.
 Erei Costantin, m-am tâmplat.
 Și eu preutul Manoli proin protopop, am scris cu zisa lor.

Acestu zapisu l-au răscu(m)părat D(i)ma Ciocan de la preutul G(h)iorg(h)ie,
 fi(i)du ne(a)m lui Vasile Petri(n)jăl.

ap(rilie) 5

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, II / 1, Original.

4. - 1765 (7273) aprilie 5. – *Vasile Petrenjel și soția sa Maria, vând preotului Gheorghe protopop și preotesei Ileana, o casă cu pivniță în târgul Bârlad.*

Copie

De pe un zapis de un loc de dugheni în târgu(l) Bârladului a sfintăi mănăstiri
 Floreștii, care să numește a lui Petre(n)gel.

(Vă)le(a)t 7273 apr(ilie) 5

Adică eu, Vasili Petre(n)gel, și cu soțul meu Marie, făcut-am zapisul nostru la
 mână preotului Gheorghie protopop, și preutesie Ileani, pe cum să știi(e) că i-am
 vândut o casă și cu pivniță, care casă este lângă casa lui Costandin Bunjan di gios, iar
 din sus este locul preotului Andrei Brăescul, tatăl protopopului Gheorghie, și am
 vândut-o drept 30 de lei bani, și banii mi-au dat deplin în mâinile. Și când am vândut
 s-au tâmplat preuții Brătian și și oamenii, și casa este dat(ă) cu loc cu tot și cât este
 înprejur, și am vândut-o să fii(e) dreaptă ocină și moșie în veci, și stânjin(i) în gios și
 în sus stricat). Și pentru credință am pus și degetul ca să să crează.

Eu Vasili Petre(n)gel, am vândut.
 Eu Marie, soțu lui (...) cu voia me(a).
 Ierei Angeluță, m-am tâmplat.
 Ierei Costa(n)din, m-am tâmplat.

Și eu preutul Manoli proin protopop, am scris cu zisa lor.

Acest zapis l-au răscumpărat Dimă Ciocan de la preutul Gheorghie, fiind
 neamu(l) lui Vasili Petre(n)gel. Aprilăi 5.

Aice adeverită întocmă.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, II / 2, Copie.

5. - 1767 (7276) decembrie 14. – *Tofana face danie mănăstirii lui Ioniță Hușanul partea sa de moșie din siliștile Stângacii de Sus, Lucești, Ivănești și Leucești.*

Adecă eu, Tofana, sora lui Vasălie Moșă(...), nepoată lui Cindariu, făcut-am
 zapisul mieu la mâna jupânului Ioniță Hușanul, precum să s(e) știe că parte(a) mea de

moșă(i)e am dat danie mănăstirii dum(i)sale, din toate siliștile, anume din Stângacii de Sus, și din Lucești, și din Ivănești, și Leucești, și din tot locul cât a cuprindi part(ea) mea, fiind că eu am fost ste(a)rpă, și neavând copii, am dat pentru sufletul meu ca să s(e) pomini(a)scă la Sfânta mănăstire. Iar cini s-ar ispiti din nepoții miei sau din ne(a)mul meu s-ar scula să e această danie să fie afurisit și anaftima de D(o)mnul nostru I(i)sus H(risto)s, fiind că eu cu nepoții nu m-am pus (...) că și oarece ce am avut de țini(a)m pentru grije sufletului mi-au luat. Și pentru credința am iscălit.

Eu Tofana, nepoat(ă) Gligorcii Cindar.

Eu erei Mihaiu, am scris zăpisiul să s(e) știe.

Eu Calistru monah.

7276 decim(brie) 14

Datorie am avut la nepoț(i) cinci lei pol, să aibă ai scoate să fie pentru grija sufletului meu.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, II / 3, Original.

6. - 1767 (7276) decembrie 14. – *Tofana face danie părțile sale de moșie din Lucești, Stângacii de Sus, Vlădești, Broșteni, Stoinești, Ivănești lui Ioniță Hușanul, fiul lui Toader Hușanul, pentru a fi pusă după moartea sa la pomelnicul sfintei biserici.*

Adică eu, Tofana, sora lui Vasăle (...) Moșaimultă, nepoată Gligorcii ot Stângacii, strănepoată lui Gindar, făcut-am adevărat zăpisiul meu la mâna dum(i)sali lui Ioniț(ă) Hușanul sin Toader Hușanul, precum să s(e) știi(e) că fiind eu fâmei(e) bătrână și neputincioasă, fiind lipsită și de lumina ochilor și neprimindu-mă nepoții mei, toți mă da(u) afară și mă hăscăe, și neputând eu trăi m-am dus la Coșăști la un ficior ci l-am crescut de suflet, anume Vasăle Vărăzar, și acela fiind sărac și c(u) o casă plină de copii, la vre(me) ca aceia tâmplându-să de iara și răzmăriță, nu pute(a) de capul lui să-ș(i) folos(e)ască. Am trimis de am chemat pi numitul de mai sus arătat dum(nea)lui Ionițe Hușanul, și m-am dat danii(e) dum(i)sale cu toate părțile di moșii ce am avut în hotărâli noastre, anumi din Lucești, și din Stângacii de Sus, și din Vlădești, și din Broșteni, și din Stoinești, și din Ivănești, parte(a) me(a) ci s-a alege, ca să-m(i) poarte dumn(e)alui de grij(ă), până la moarte(a) me(a), iar după moarte(a) me(a) să aibă și dumn(ea)lui a mă pune la pomelnic la sfânta bisărică. Iar nepoții mei sau alte neamuri a mele di s-ar scula să supire pe dumn(ea)lui Hușanul, unii ca aceișă fii(e) blăstămațide Domnul H(risto)s și de Maică Precurată, și de 12 Apostoli, și de toți Sfinții, cât și de mine păcăto(a)sa, și mergând și la giudecată cu numitul Hușan cine le-ar căta în gură să fie supt blăstăm(ul) cel mai de sus arătat, că sânt oameni fără de suflet și fă(ră) de lege. Că ei pi frate(le) meu Vasăle, tatăl lor, mai în toate zilele împlate numi știu toți oamenii până ce au murit, și pentru credința m-am si iscălit.

Eu Tofana, nepoată Gligorcii, strenepoată lui Gindar.

Eu erod(iacon) Mihai și dohovnic, am scris zăpisiul cu zisa Tofanii.

Eu erei Simion.

Eu monah Calistru.

Ne-am tâmplat la această danie.

(Vă)leat 7276 dec(embrie) 14

Eu Vas(i)le Vărzar, m-am tâmplat.

Că nepoții mei și câte avem câte ceva în mă apuca și mânca tot, 5 lei pol sânt la dânșii, să aibă dumn(ea)lui ai scoate, să-mi fii(e) pentru grija sufletului meu.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, II / 4, Original.

7. - 1774 (7283) decembrie 5. – *Calistru monah Hușanul dăruiește mănăstirii vărului săi Ioniță Hușanul patru stupi și părțile de moșie din Stângacii de Jos, Vlădești, Dezjugați, Ivănești, Poienești, și Broșteni pentru un păcat al tatălui său Vasălachi Hușanul.*

Adică eu, Calistru, monah Hușanul, dat-am adivărat scrisori, precum să s(e) știe că am da(t) danie 4 stupi și moșie ci ave di toati hotar(e)le, anumi din Stângaci de Jos, ci avem cumpărătru(ă) di pri tatul nostru Vasălachi Hușanul, și de Vlădești, și din Dizgiugaț(i), și din Ivănești, și din Poi(e)nești, și din Broșteni, acest(ea) toate de mai sus arătați le am dat sfintei mon(a)stir(i) a vărului Ioniț(ă) Hușanu ca s(ă) intrăm noi ctitori la sfânta măn(ă)stir(e), după cum au fostu și părinții noștri, fiind că noi sântem încărcăți și cu un păcat vechiu de tatăl nostru la o vremi de sār(ă)cie a crește a niște vite de la sfân(ta) măn(ăs)tir(e) ce(a) vechi și poate că dintr-acee(a) n-am mai avut nici o par(te) de pricopsală nici noi și tatăl esti încărcat cu acestu păcat. Deci (...) că și eu am dat ca s(ă) facă milostivul Dumnezeu o milă cu noi cu toți. Iar cine di(n) frați(i) mii, sau di(n) verii mii, ar da supărar(e) cât de puțin Sfint(e)i mă(nă)stir(i), unii ca (a)cei să fie suptu blăstăm(lu)lui H(risto)s și al Cin(stitei) Preciste, fi(in)d că eu altă bogăție sau bani n-am avut să întărescu cu ci ama vu(t) am întărit și ne-(a)m pus pe toț(i) la pomelnic, vii și morți.

Eu Calistru monah Hușanul, Nastasie

7283 dec(embrie) 5

Iliana, Safta, Ion, Marie

Morți

Vasilachi, Safta, Mihălachi, Luca, Gligoraș

Și că(n)d a face pomelnic să aibă a ne pune la pomelnicul cel nou de vărul Ioniță, să nu ne uiti.

D.J.A.N.Iași, Mănăstirea Golgota, I / 2, Original.

8. - 1776 decembrie 16. – *Hotarnica moșiei Hodorceni din ținutul Vasluiului.*

+ Facem știre cu această mărturie(e) hotarnică, că din luminată porunca pre(a) domnului nostru mărie sa Grigorie Alexandru Ghica Voi(e)vod, fiind noi rânduți cu luminată carte(a) mării sali, întru cari ni să poruncești ca să mergim la o moșăi(e) a dum(i)sale Dimitrachi Vordî Pregopji, anumi Hodorceni, ce esti la ținut(ul) Vasluiului, și mergând la numita moșăi(e) ș-am strânsu răzăș(i) și împregiuraș(i),

anumi ermonah Ștefan Ciure, răzăș, i Miron Staniș, răzăș, i Gheorghe Stere, ruptaș răzăș, i Vasăle Săroiul, ruptaș răzăș, i Ioniți Onul, răzăș, i Adam Mușcheriul, răzăș, și alți răzăș(i) și împregiuraș(i). Și cetindu-le carte de blăstăm întru auzul tuturor, întrebându-i pe unde au fost stăpânire(a) dum(i)sale med(elnicerului) Costandin Cucoranul, și au purces și ne-(a)u arătat p(i)etri hotară vechi până unde și pe unde au stăpânit med(elnicerul) Costandin Cucoranul. În pietrile hotară unde s-au despărțit moșae răzășască de moșie med(elnicerului) Cucoranu și am făcut funie de 20 pași și pasul de 6 palme domnești, și am început a măsura de cătră răsărit din piatra ce s-au despărțit parte(a) răzășilor din moșie med(elnicerului) Cucoranul și măsurând tot în sus pe zare(a) de(a)lului cătră miazănoapte până în piatra vechi în movilă în mo(...)la¹³⁷ ce(a) din parte(a) Găurenii i Soholețu de Hodoreni, s-au găsat 35 funii, 5 pași, și de acole am purces la vali cătră soari apuni piste vale(a) Schinetii pe lângă puțul de piatră tot la deal până în moviliță în piatra ce desparti Soholețul de Hodoreni, s-au găsat 48 funii, și de acole tot la vali cătră apus până într-o piatră vechi, supt un păr, s-au găsat 14 funii, bez 6 pași, și de acole la vali p(r)in păduri tot cătră apus până s-au înpreunat cu hotarul Vovrieștilor, și am pus piatră hotar și colțul, s-au făcut 12 funii, și de acole măsurând tot p(r)in păduri în gios cătră amiazăzi, până într-o piatră vechi hotar în păduri, s-au găsat 14 funii, și de acole tot înainte pe lângă hotarul Țăbăneștilor tot înainte p(rin)¹³⁸ păduri într-un piscu ce au (i)eșit din pădure într-o piatrăvechi hotar a Țăbăneștilor, și de acole tot înainte pe multe(a) de(a)lului în prăvalul apii de cătră Țăbănești, am pus o piatră hotar în capul dumbrăvii, și de acole tot înainte pe zare(a) de(a)lului cătră amiazăzi p(r)in păduri până unde s(...) ¹³⁹ moșae, și s-au pus piatră hotar și colțu, de au despărțit parte(a) răzășască, și s-au găsat 62 funii, 5 pași, și de acole la vali p(r)in păduri cătră soari răsari până în margine(a) pădurii, și am pus piatră hotar, și de acole tot la vali, și trecând piste vali la de(a)l cătră răsărit, până în zare(a) de(a)lului, și am pus piatră hotar, și de acole iar la vali(a) ce trece peste un părau și piste un dambușor cătră răsărit, p(r)in săliști și pisti părau Schinetoai, și de acole cătră răsărit la de(a)l până în muchi(a) de(a)lului, și am pus piatră hotar, și de acole tot la de(a)l și pisti (...)odie¹⁴⁰ podișul până în zare(a) de(a)lului despre Găurenii, unde s-au pus piatră hotar, și fundu(l) moșaei, și s-au găsat 105 funii, și s-au încheet. Însă și pământurile s-au socotit făcându-să funii(a) de 20 pași latul (și) de 380 pași lungul pământurilor, și s-au găsat 226 pământ(uri) cu câmpu și păduri, s-au socotit această sumă, și trăgând și parte(a) răzășască, moșae ce au rămas în parte(a) lor s-au găsat 120 pământuri câmpu și păduri i 12 pământuri, 14 pași, a lui Ștefan Ciure, ce s-au ales din parte(a) bo(i)erească, și au dat alături cu parte(a) răzășilor, însă parte(a) răzășască s-au făcut pas(ul) de 6 palmi, om de mijloc, și s-au făcut pământul de lat de 20 paș(i) și lungul de 380 pași, după cum au mărturisit răzășii de s-au măsurat pământurile de med(elnicerul) Cucoranu, iar parte(a) boi(e)re(a)scă s-au făcut pas(ul) de 6 palmi domnești și s-au măsurat moșae parte(a) bo(i)re(a)scă, și după cum am găsat cu cali și cu dreptati am dat și noi această mărturie(e) hotarnică în sâmnii.

¹³⁷ Rupt.¹³⁸ Rupt.¹³⁹ Rupt.¹⁴⁰ Ilizibil.

1776 decem(brie) 16

Eu Gheorghiți Lupan, răzăș.

Eu Gheorghie Stere, ruptaș răzăș.

Eu Miron Staniș, răzăș.

Eu Ioniți Onul, răzăș.

Eu Ștefan Crăescul Lazăr.

Eu Adam Mușcheriul, răzăș.

Sandul Miclescul, vel pah(arnic).

Și eu am iscălit pe acești răzăși cu slova me(a) și m-am iscălit. Vasăle Brânzăi, răzăș.

Eu Anton Jăpiu, monah.

Eu Ștefan Ciure, monah (și)¹⁴¹ vechil (...) ¹⁴²ruptaș.

Ștefan Jăr, vornic de poartă.

D.J.A.N.Iași, Mănăstirea Golgota, I V / 1, Original.

9. - 1783 mai 12. – *Gheorghe și Costandin, biv vel vătav de copii, ficiorii lui Ioniță Ciohodariul, vând șătrarului Ștefan Căsăcachi un bătrân din satul Lucești, pe apa Racovei, ținutul Tutova, cu 50 de lei bani gata*

Copie

Adecă eu, Gheorghie și eu Costandin, biv vel vătav de copii, ficiorii lui Ioniță Ciohodariul, nepoți de fată lui Postolachi Coșăscul, strănepoți lui Irimie Coșăscul, dat-am acest adevărat zapis al nostru la mână vărului nostru șătrarului Ștefan Căsăcachi, precum să s(e) știi(e) că de bună vo(i)e no(a)stră am vândut dreaptă moșia no(a)stră un bătrân întreg, ci s-au ales la hotărât, bătrânul moșului nostru lui Postolachi, ci este la ținut(ul) Tutovii, pe apa Racovii, din sat din Lucești, și văzând noi că au vândut alte rudeni ale noastre părțile lor, cei trii bătrâni ci-i ave(au) rudeniile no(a)stre și rămâind numai bătrânul nostru nevândut, dar și noi acum socotindu-ne l-am vândut acest bătrân al nostru, bătrânul lui Postolachi Coșăscul, dum(nealui) șătrariului Ștefan Căsăcachi drept cinzeci lei bani gata, care bătrân ne s(e) tragi și noauă di pi strămoșul nostru Irimia Coșăscul. Și văzând noi că ne-(a)u făcut plata deplin, i-am dat și noi acest zapis ca s(ă) aibă dum(nealu)i a o stăpâni ca pre o dre(a)ptă cumpărătură din câmp și din păduri și cu vad de mo(a)ră în apa Racovii, și cu vatră de sat, unde au fost cas(e)le lui Irimia Coșăscului, și cu locuri de prisacă. Iar pentru că am vândut noi parte(a) unor nepoți de frate ai noștri, să avem noi a le da lor parte de moșii dintr-alte săliști di pe unde mai au cu noi dinpreună pentru parte(a) lor de Lucești, iar dum(nealu)i șătrariul Ștefan să-și stăpîne(a)scă bătrânul întreg din Lucești, după cum l-au cumpărat de la noi. Iar de nepoții noștri să aibă dum(nealu)i pace, ei ci or ave(a) să-și cei la noi. Și pentru mai mare credința ne-(a)m iscălit, și când s-au făcut acest zapis s-au tâmplat câțiva oameni de cinstre care mai jos li să vor vide(a) iscăliturile.

¹⁴¹ Ilizibil.¹⁴² Ilizibil.

1783 mai 12

Gheorghii Ciohodari, carele am vân(dut).

Costandin vătav Cioh(o)dar, carele am vândut.

Neculaiu bănișor, mart(or).

Toader Gedeoan, dascal, au scris zapisul vânzătorilor.

Aceștie sânt nepoții vânzătorilor care sânt păgubaș(i) de părțile lor de moșii, ci le-(a)u vândut moșii lor.

Ioan, Preut.

Gavril Cioh(o)dar.

Grigoraș Ciocan.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, II / 5, Original.

10. - 1783 (7291) mai 18. – „Însămnare după cum s-au măsurat hotarăle, anume Broștenii, i Stoenestii, i C(h)iliile și Ivăneștii, anumi după cum arată mai gios să s(e) știi(e)”.

Însămnare după cum s-au măsurat hotarăle, anume Broștenii, i Stoenestii, i C(h)iliile și Ivăneștii, anumi după cum arată mai gios să s(e) știi(e).

Fun(ii)	Stânjen(i)	Șu fun(i)e câte 20 stânjeni
77	7	Broștenii.
17	-	Stoenestii.
10	-	Siliște(a) Stoenestilor.
12	-	Poe(a)na C(h)iliilor.
10	3	Tij, C(h)iliile loc sterp.
31	-	Ivăneștii câmpu.
18	-	Siliște(a) Ivăneștilor.

Iar peste tot 175 de fun(ii) și 10 stânjini fac în toate hotarăle.

(Vă)le(a)t 7291 maiu 18

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 3, Original.

11. - 1789 februarie 25. – *Gheorghe, fiul lui Ioniță Hușan, face schimb cu Iordachi Mârzac, căruia îi dă un loc de prisacă pe moșia Vlădești, ținutul Tutova, cu o casă a prisăcarului, și primește o parte din moșia de la poienile Cârnelui.*

Adică eu, Ghiorghii, sân Ioniți Hușan, călugăr, dat-am adivărat zapisul meu la mâna dum(nealu)i vărului Iordachi Mârzac, precum să să știi(e) că ne-am învoitu amândoi și am schimbat, eu i-am dat dum(nealu)i un loc di prisacă pi moșia Vlădești, în ținut(ul) Tutovii, pi apa Racovii, cari moșie esti dreaptă di pi tatăl meu, cumpărătură, cum și casa prisăcarului ci esti lângă prisacă, să ni fii di j(...) cu toati cele

ci or fi p(r)inpregiurul ei, și dumn(ealu)i bade(a) Iordachi Mârzac me-au dat parte(a) di moșie din po(i)enile Cârnelui, ci esti a dum(nea)lui, cât i s-ar veni dum(nealu)i, și locul cel de prisacă ci i l-am dat dumn(ealu)i esti undi să află stupii ci i-am vândut în deal la Prutean. Și di acum înainte să fii(e) moșie a dumn(ealu)i și a cuconilor dumn(ealu)i cu toati celi ce sânt p(r)inpregiur(ul) prisăcii. Și pentru mai adivărată credința m-am și iscălitu mai josu ca să s(e) creaz(ă).

1789 fev(ruarie) 25

Gheorghii Hușan, am făcut schimbu.

(...), am fost față.

Și am scris cu zisa lui Gheorghii Hușan și sânt și mart(or).

<ss> Grigoraș (...).

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, III / 2, Original.

12. - 1791 iulie 11. – *Ileana, soția lui Policarp, fiica lui Ioniță Hușanul vinde vărului său Iordache Mârzac, blănar din Iași, un loc de prisacă de pe moșia Vlădești, ținutul Tutova.*

Protoiereu Mihail Strealbeașkii, și protopop al Moldovei, a Valahiei și a Basarabiei, mărturisescu.

Adică eu, Iliana, soțul lui Policarp, fiica răpoosatului Ioniț(ă) Hușan(ul), încredințaz cu acest adevărat zapis al meu, ce am dat la mâna dum(i)sale vărului meu Iordache Mârzac, blănar de aice din Iaș(i), precum să s(e) știe că de nimi silită, nici asuprită, ce de a mea bună voi(e), am vândut dumisale un loc de prisacă de la ținut(ul) Tutovii, ce este pe moșie Vlădeștii, în dealul Prutianului, la ocol(ul) Racovii, pe moșie părintască, care loc de prisacă și mie îmi este de danie de la mătușa mea Măriuța, ce au ținut-o Gavriluț(ă) Tălmaciul, și măcar că în anii trecuț(i) l-au fost făcut schinbu fratele meu Gheorghie, tot cu dum(nealu)i văr(ul) Iordachi Mârzacu, adică fratele meu i-au dat loc(ul) acesta de sus arătat și vărul meu Iordachi Mârzac i-au dat parte(a) sa din moșie Po(i)enile Cârnelui de la ținut(ul) (...) ¹⁴³, câtă i să va alege, cum dovedești zapis(ul) de schimbătură, care schimbu este bun după dreptate, și eu avem să-mi cautu cu fratele meu Gheorghie. Dar fiind că eu acum mă aflu cu lipse, de iznoavă am mai vândut și eu locul acestu de prisacă iar dum(i)sale vărului meu Iordache cu tocm(e)ală drept 40 lei, adecă patruzăci de lei, care bani după tocm(e)ală mi-au dat toț(i) deplin întru mâinile mele. Deci, i-am dat și au acest adevărat zapis al meu, ca de astăzi înainte să aibă dum(nealu)i văr(ul) Iordachi Mârzacu i giupâneasa dumisale a-ș(i) stăpâni loc(ul) acesta întocma(i) și pre de plac, precum s-au stăpânit din vechiu, nesupărat de cătră nimine(a) nici odată, atât după tărie zapisului meu, cum și după a fratelui meu, zapis ce are de schimbătură, fiind că și schimbul fratelui meu au rămas bun. Și pentru mai adevărată credința am iscălit, iscălindu-să și alți oameni de cinste care s-au tâmplat față(ă). Dar după moarte(a) dum(nealu)i vărului Iordache și a giupânesăi

¹⁴³ Spațiu gol.

dumisale Măriuța, fiind că dum(nealo)r sint sterpi locul acesta să rămâi la stăpânire(a) fiului meu Matei după (...) de danii ce au dat dum(nealu)i acum.

1791 iul(i)e 11

+ Il(e)ana adiverezu.

Fiind că iscălitura Elenii Hușancăi iaste și într-alt zapis la Toderașc(u) Mirce(a) tot pentru acest loc de prisacă cari nu să potrivești cu aceasta, și pentru ca să nu să schimbi zapis(ul) am întărit și noi cu iscălitura noastră.

<ss> (...) Balș

Și eu am scris zapis(ul) acesta cu zâsa dumisale Ilenii.

Ilie diiacu divan

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, III / 3, Original.

13. - 1799 martie 27. – *Diaconul Ichim, fiul lui Gavril Gafeiu, nepotul lui Darie, strănepotul Măricăi din Ivănești reînnoiește dania părții sale de moșie de pe Valea Mănăstirii, în afara hotarului Ivăneștilor, făcută de moșii săi sfântului schit Hușanii.*

(Vă)le(a)t 1799 mart(ie) 27

Adică eu diiaconul Ic(h)im, fecioriul lui Gavril Gafeiu, nepot lui Darii, strănepot Măricăi, fetei lui Nistor și a Teclăi, din sat din Ivănești, pentru o parte de moșăi(e) ce o avem di pi strămo(a)șa noa(s)tră Măricuța, ce este pi vale(a) mănăstirii, afară din hotaru(ul) Ivăneștilor, parte(a) despre mănăstiri, cu câ(m)p și cu codru, până în zare(a) dealului, și merge până în drumul Obrășănilor, și apucă drumul până în zari(a) Ezărului. Găsă(n)du noi dată danii(e) di moșii noștri sfântului sc(h)it ce este pe moșia ace(a)sta di sus numită, ci să prăznuiești și să cinstești hramul Sfântului (I)erarh Niculaiu, am dăruit-o și de cătră noi, ace(a)stă parte ce o avem di pi mătușă noastră Mărica. Și am dat și ace(a)stă întăritură la sfântul sc(h)it Hușanii, și pentru mai (a)devărată crindința am iscălit.

Ero(diacon) Ic(h)im Gafiiu.

Apostul Boncu, zătu lui diaconu Ic(h)im.

Ioniț Mutăr(..), răzeș, m-am tânplat fațe.

Eu dascălul G(h)iorg(h)i (...), a scris cu zisa dum(nea)l(u)i părintelui diaconu Ic(h)im.

Eu Linca diaconița am dat o a tre(ia) parte din Ștefăni sfântului sc(h)it pentru sufletele no(a)stre dinpreună cu fii mei. Costantin, G(h)eorg(h)ie, Gligoraș,. di pi vale(a) mănăstirii cu câmpu, cu codru.

Adică noi ficiorii lui Tănasi Doroi, din satul Albeștii, ținutul Vasluiului, am întărit și noi acestu acestu adivărat zapis di danii(e) di pi vale(a) mănăst(i)rrii din hotarul Ivăneștii, parte(a) noastră câtă să va alege, cu câmp și cu codru, am dăruit-o și noi sfintii mănăstiri Golgofta ot Hușan(i). Și pentru mai adivărată credința ne-am iscălit.

<ss> Gavril diacon

1801 mai 7

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 4, Original.

14. - 1800 februarie 16. – *Ion, fiul postelnicului Constantin Anghel dăruiește lui Ghenadie, egumenul schitului Gologofta din Hușeni partea de moșie din Broșteni, avută de pe Vasilachi Hușanu, moșul său.*

Adecă eu Ion, sin Costantin Anghelu post(elnic), dat-am adivărat(ă) scrisoarea mea la mâna sfinți(e)i sale părintelui Genadie, egumen schitu(ului) Golgota ot Hușeni, precum să să știe că din toate părțile di moșie ce am avut eu di pi Vasilachi Hușanu, moșu(l) meu am dăruit sfântului schit parte(a) de moșie din Broșteni, din ținutul Tutova, di pi apa Racova. Aceasta parte di moșie am dăruit-o sf(â)ntului schit Golgota ca să fie dreaptă ocină și moșie în veac neclătit la sf(â)ntul schit, unde să prăznuiește hramul sfântului marelui ierarh Nicolai, ca să încăpem și noi cu această parte de mai sus numită ctitori la sf(â)ntul schit, și când s-au făcut această scrisoare s-au tâmplat și părinți și alți o(a)meni care mai gios s-au iscălit.

1800 fev(ruarie) 16

Eu Ion Anghel post(elnic).

<ss> Genadie egum(en).

Eu Iosif, monah ot schit Golgota.

Eu Veniamin, monah ot tam.

Eu Ioniță Idriceanu.

Și această scrisoare am scris-o eu cu zisa dumisale giupânului Ion Anghel post(elnic). și m-am iscălit.

<ss> Ieromonah Iosie din schitul Golgota.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 5, Original.

15. - 1800 noiembrie 24. – *Vasile Basot și soția sa Maria dau schitului Gologofta partea lor de moșie din Stângaci ce o au de pe Vasilache Hușanul spre mulțumirea egumenului Ghenadie care a mijlocit cu cheltuiala sa pe lângă serdariul Panaite Cazimir, pentru a fi așezat la rânduiala postelnicilor.*

Adică eu Vasăli Basot, post., și cu soț(ul) meu Marie, dat-am adevărat și încredințat zapis(ul) nostru la mâna sfințai sale părintelui Ghenadei, igumen schitului Gologofta, precum să să știică din a me(a) bună voi(e) am venit la părintele Ghenadii și m-am rugat sfințai sale ca prin (...) cel ari sfinție sa la dum(nea)lui sărdariul Panaite Cazimir, să fiu așezat la rânduiala post(elni)cilor cu toată cheltuiala sfințai sale ci are să s(e) de(a) pe carte, după cum sau și dat, și eu încă să-l mulțănescu pi părintile cu o parte di moșii ce o am di pe Vasălachi Hușan, parte(a) din Stângaci, am dat mănăstirii Golgota, unde să prăznuiești hramul sfântului ierarhu Neculaiu, ca să fii dre(a)ptă ocină și moșii în veac neclătit, să fim și noi pomeniț(i) la sfântul jărtufelnic. Și la

acestu zapis s-au întâmplat și alți oameni cari mai gios sânt iscăliț(i), și pentru mai adivărat(ă) credința am și iscălit.

1800 no(i)emv(r)i(e) 24

Erei Teodor ot schitul Gologofta.

Iosif monah, dichiu ot schitul Golgofta.

Ion Țopa post(elnic), brat Marii, soț Bresc, am pus pecete, fiind cu bună primire(a) me(a).

Și acestu zapis am scris eu Vasile Pohribu cu zisa lui Vasile Basot, post(elni)ce(l) și am și iscălit.

<ss> Vasăli Pohribu

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 6, Original.

16. - 1817 ianuarie 2. – Mărturia căminarului Vasile Burghel și a lui Neculai pentru neînțelegerile dintre Ștefan Mustăreț și Ichim Stratul.

După porunca cinstirii is(prăvnicii), ce ne-(a)u adus Ioniță Ichim, post(elnicel), răzăș di moșie Ivăneștii și în alti trup(u)ri de moșii, ca să facem cercetari pentru Ștefan Mustărețu cu ne(a)mul său, ci ne(a)m esti cu Ichim Stratul și mergând noi la stare locului am adunat pre amândouă părțile și alți răzăș(i) lăturași și întrebând pe Ștefan Mustăreț ci ne(a)m esti cu Ichim Stratul, el ne-(a)u arătat că esti dintr-o sor(ă) a Stratului, anumi Marie, iară altă spiți sau scrisoari nu ne-au arătat, și întrebând și pe ceelalți răzăși ci ne(a)m este Mustăreț cu Ichim, ei ne-au arătat că nici o știință nu au, numai de la hotărât stăpânesc în două parte(a) ci s-au vinit lui Ichim Stratul din bătrânul lui Chiriac Naciul din (vă)le(a)t 1786 fev(ruarie) 15, după o copii hotarnică di to(a)tă stare(a) moșiilor. Și după cum am putut afla am putut di la amândouă părțile și de la ceelalți răzeși am dat și noi ace(a)stă mărturie și ce mai desăvârșit puniri la cali rămâni la bună înțălepciune(a) cinstit(ei) is(prăvnicii).

1817 genar 2

<ss> Neculai (...).

<ss> Vasile Burghel căm(inar).

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 9, Original.

17 - 1817 ianuarie 3. – Mărturia preotului Pavel către egumenul mănăstirii Golgofta prin care arată că un Ștefan Mustăreț i-a propus să mijlocească ștergerea din pomelnica unei Maria, ce vor să o facă soră cu un Stratul.

Încredințaz cu această scrisoare a me(a) la mâna dumilorsale, Ioniță post(elnicel), sân Ioniță Ichim i Iordachi, sân Costandin ichim, căpitan, precum că în zioa de Sfântul Vasăli, în anul acesta, (vă)le(a)t 1817, (i)eșând de la sfânta bisărică și întâmplându-mă și eu preutul Pavel la sfântul schit Golgofta, am mers în casă la părintele Genadi, egum(enul), dinpreună cu alt bobo(i)erănaș și oameni, și toți alți oameni (i)eșând din casă s-au dus, (i)eșând și părintele igumenul cu dâșăi, iară un Ștefan Mustereț au rămas cu mine în casă și m-au cerut pre mine prin cuvânt ca să-i

fiu fate la părintele igumenul să scoată pomelnicul bisăricii și să anerisască preo Marie, ci vor să o facă sor(ă) cu un Strat, ci mi-au spus că acel Stratul au fost ginere naciului, și dacă să va anerisi că este din neamul Acela, el va da 50 lei Sfintei mănăstiri, ori o parte de moșie ci este tot în trupul moșiei Sf(i)nteii mănăstiri, ci este și îngădită ceairu, afirosându-o danie mănăstirii, numai ca să să lip(e)ască lângă neamul Stratului. Și eu ceea ce am auzât din gura lui arăt în frica lui Dumnezeu, și pentru mai adevărată credință am iscălit.

1817 genar 3

Erei Pavăl.

Eu Costantin Zugrav, am scris cu zisa preutului.

Din întâmplare aflându-ne și noi aice(a) la schitul Golgofta și veni(n)d Iordache Ichim cu această scrisoare a preutului Pavăl și fiind și preotul față l-am întrebat a sa această scrisoare și iscălitură, și ne-au arătat că este a sa și cele printr-însa cuprinsă sânt adevărate.

<ss>

<ss> Gheorghii Talpeș, vor(ni)c de poartă.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 10, Original.

18. - 1817 ianuarie 17. – Petiția postelnicelului Ioniță Ichim și a lui Iordache Ichim către domn pentru moșie din Ivănești, ținutul Tutova.

Pre(a) înălțat(e) Doamne

Cu mari plângeri jăluiesc eu înălțimii tali, că la ținut(ul) Tutovii, pe apa Racovii, în hotarile Ivăneștilor, am și eu părți de moșii baștină di la tatăl meu, și fiind că tatăl meu s-au săvârșit și eu rămâind mic numai di giurămate di an, care am crescut prin mânul streinilor și pără în trecutul an nici o știință n-am avut di cătră cine să stăpânescu părțile male di moșii. Iar în trecutul an făcând cercetare am aflat precum că să stăpânescu de cătră un Ștefan Mușteretu și cu ne(a)mul lui în giurămate, iar o giurămate să stăpânești de neamul nostru, dar fiind că acestu Mușteretu fără dreptate stăpânește într-aceste hotară cu cuvânt că ar fi ne(a)m cu noi, însă nu să poate dovedi a fi neam cu noi, după cum pre largu să arată prin mărturia de cercetare ce au făcut rânduiri din poronca cinstirii isprăvnicii de ținut(ul) Tutovii. Pentru (a)ceasta cu f(i)erbinți lacrimi mă rog înălțimii tale ca să fii(e) adus aice(a) cu om gospod acestu Ștefan Mușteretu, ca prin cercetare(a) luminatului divan să-m(i) pot afla îndestulare(a) dreptății și mare pomană a fi înălțimii tali.

Pre plecat la mila înălțimii tali

Ioniță Ichim, postelnicel și Iordachi Ichim.

Dum(nea)ta vel vor(ni)c (...) să să cerceteză pricina aceasta în (...)tare divanului, să să facă anafora cătră domnie me(a).

1817 gen(ar) 31

V(el) log(o)făt

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 11, Original, limba greacă; Traducere.

19. - 1817 februarie 20. – *Scarlat Alexandru Callimachi Voievod poruncește ispravnicilor ținutului Tutova și biv vel banului Ioan Iamandi, să ceceteze pricina dintre Ioniță și Iordachi Ichim cu Ștefan Mustereț, pentru o parte din moșia Ivăneștii.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah V(oie)voda cu mila lui Dumnezeu, domn țării Moldaviei. Cinstiți și credincioși boierii domni(e)i meli, dum(nea)v(oastră) isprav(ni)ci de ținutu(l) Tutovii, i du(mnea)ta Ioan Iamandi, biv vel ban, sănătați. Înainte d(um)ilorsali veliților bo(i)eri au avut giudecată Ioniță Ichim și Iordachi Ichim, cu Ștefan Mustereț, Gheorghii, zăt Mirce(a), cu alții ai lor, cerire(a) lui Ioniță Ichim cu ai lui fiind că și ei aflându-să răzăși în hotarale moși(e)i Ivăneștii, în anul trecut făcând cercetari au aflat că giumătate de părțile lor să stăpânesc de cătră Ștefan Mustereț cu niamul lui, iar giumătate de niamul lor a jăl(u)itorilor. Și fiind că Ștefan Mustereț fără de dreptate ar fi stăpânind cu cuvânt că ar fi niam, au cerșut să-și afle dreptate. Dinpotrivă și Ștefan Mustereț încă au jăluit că din moșii și strămoșii lor stăpânesc ace(a) parte, atât înainte(a) hotarnicii, precum și de la hotarnica ce s-au făcut din anii 1786, fără de nici o supărare despre nimeni. Deci, nefiind aice vreo spiți di niam încredințată cu vrednice dovez(i), și fiind și pontul stăpânirii în mijloc, altă hotărâri nu s-au putut da, decât cătri dum(nea)v(oastră), înfătoșindu-i pe amândouă părțile, după carte(a) de blăstăm ci este scoasă să intrați în cercetare, îndatorindu-i ca după carte(a) de blăstăm să de(a) spiți adivărată, și să cercetați atât mai înainte de hotarnică, precum și de la hotarnică încoaci, de cătră cini s-au stăpânit ace(a) parti, adică de s-au stăpânit de cătră jăluitori, sau de cătră pârâți, și deși au pârâții Ștefan Mustereț cu ai săi așăzările pe ace(a) parte, și precum veți afla și veți dovedi prin giudecată după dreptate să supuneți la cali, dând și mărturii la parte(a) ce să va căde(a), cu care nemulțămindu-să vreo parte să-i sorociți ca să vii la divan.

1817 fevr(uarie) 20

Vel log(o)făt.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 14, Original, Sigiliu octogonal.

20. - 1818 decembrie 13. – *Logofeția cea mare însărcinează pe spătarul Ioan Jora să, să ceceteze pricina dintre Ioniță și Iordachi Ichim cu Ștefan Mustereț, pentru o parte din moșia Ivăneștii.*

De la logofeția ce(a) mare

Cătră cinstit dum(nea)lui spat(ar) Ioan Jora

Fiind că prin carte(a) mării sale lui vodă din din anul trecut 1817 fevr(uarie) 20, au fost rânduită cercetare(a) pricinii între Ioniță Ichim i Iordachi Ichim și între Ștefan Mustereț i Gheorghii, zăt Mirce(a), pentru împărțire(a) moși(e)i Ivăneștii, cătră isprăv(ni)ci(a) ținutului Tutovii și ban(ul) Ioan Iamandi, de cătră care rânduiți până

acum nu s-au făcut nici o cercetare, și cerșut fiind dum(nea)ta spre cercetare(a) aceștii pricini din poruncă ești rânduit să urmezi cercetare(a) întocma(i) după porunca mării sale lui vodă, dată prin acieși carte. Și precum vei afla și vei dovedi să dai mărturii(e), cu care să-i sorocești ca să vii la divan.

1818 dec(em)v(rie) 13

<ss> A. Balș vel log(o)făt

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 15, Original.

21. - 1820 iunie 24. – Mărturia lui Ioniță Naciul.

Eu Ioniță Naciul, sin Vasili Naciul, coj(o)car, încredințez această scrisoare mărturii la mâna dum(neal)ui Iordachi, sin Costantin Ichim, precum să s(e) știi că fiind și noi răzăși în moșie Ivăneștii pe Racova împreună cu Ichimeștii, cari trag tot un bătrân lui Chiriac Naciul, strămoș(ul) nostru, în vreme(a) trecută după duciri(a) moscalilor celor dintâi, fiind că Mustreștii venisă mai (i)nainte din ținut(ul) Vasluiului di la Rediu(l) lui Mustărețu, după cum să numești și acum, au vrut să-și facă casă lângă casa lui Ichim Stratul, dară tatăl meu Vasili dinpreună cu Costantin Ichim l-au oprit a nu face casă zicându-i că nu are nici o împărțășiri în moșie Ivăneștii, dară mai pre urmă s-au aflat Ioniță Hușanul, zicând să-l lasă să facă casă, și așe au făcut. Dară mai mult nu am știință să fii Mustăreștii răzăși în moșie Ivăneștii ori ne(a)m cu Ichimeștii, și după cum știu mărturisesc în frica lui Dumnezeu. Și pentru credință am pus numili i degitul neștiind carti.

1820 iuni(e) 24

Eu Ioniță Naciul, mărturisesc, om de șasăzăci ani.

Și cându au arătat Ioniță Naciul am fostu și eu faț(ă) și am încredințat.

<ss>.

Și eu am scris această mărturii cu bună primiri.

<ss> Grigori (...).

Și la această mărturii m-am întâmplat și eu faț(ă), cându au arătat Ioniță Naciul.

<ss> Ioaniți (...).

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 16, Original.

22. - 1820 iulie 9. – Partea de moșie aleasă lui Gheorghe Negruș după zăpisul din 23 august 1803.

Partea de moșăile ce s-au ales dum(i)sale Gheorghie Negruș după zăpisul din 1803, a(u)gust 23, ce are de cumpărătură de la Costandin Maței i de la soția sa Măriuța i Tudorachi, sân Măriuța i Neculai, sân ei și Ileana și Maria, sor(ă) Ilenii, toț(i) ficiori lui Costandin Maței și Măriuțai, carele a vândut dum(i)sale vamișului Ioniț(ă) Dorobăț 100 stânjani drept 500 lei, carele stânjini s-au ales din partea lui Costandin Maței și s-au dat în stăpânirea nepotului de sor(ă) lui Gheorghie Negruș după puterea zăpisului, însă:

Stânjini	Palme	Par(mace)	
100	-	-	La măsura de la mijlocu(l) moșiei, în poiana Humei.
125	-	-	Pe zarea Tutovei.
75	-	-	Pe zare(a) Racovei

Această somă de stânjini s-au ales la trei măsuri ce s-au făcut moșiei Lipovei și după carte(a) cinst(itei) log(o)feț(ii) cei mari din 1820 fevr(uarie) 18, fiind eu rânduit ca să hotărâsc moșia Lipova și după scrisori dovezi ce sânt arătate mai sus i s-au ales partea arătată mai sus carele i s-au și dat în stăpânire.

1820 iuli(e) 9

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, IV / 2.

23- 1828 noiembrie 1 . – Zapisul lui Vasile Mircea prin care vinde biv vel banului Nicolae Sion partea lui din siliștile Stoenesti și Poiana Chiliei, de pa apa Racovei, ținutul Tutovei.

Copii

Adică eu, Vasili Mirce(a) po(stelni)ce(l) încredințăm prin acest zapis al meu, ci-l dau la cinstita mâna dumis(ale) c(u)c(onul) Neculai Săon, biv vel ban, știut să fie că di a me(a) bun(ă) voi(e) am vândut dumisali dou(ă)zăci stânjeni di moșii în hotarali arătate, adică opt stânjeni în săliști Stoenestil(o)r și doisprezăci stânjeni din Poiana Chilii, di pi apa Racovii, di la ținutu(l) Tutovvii, ci i-am baștină di pe părintile meu Iordachi Mircea, cu preț zăci lei stânjenu(l), pe care bani am primit acum deplin, dou(ă) suti lei, ci cuprindu pi acei dou(ă)zăci stânjeni. Și de acum înainte și în veci să aibă ai stăpâni atât dumne(a)lui, cât și în urmă clironomii dumisali, ca pi o dreaptă ocină și moșii a dumis(ale), nerăsluită, nesupărându-să întrucât de puțin despre mine sau despre urmașii mei, frații, neamurile și răzășii mei, căci la nevoi ci-am avut nimene nu me-au agiutat. Și spre încredințari s-au iscălit di marturi și alți oameni cinstiți ce s-au întâmplat față, rugându și pe cinstita isprăvnicii di au încredințat spre siguranța dumisali.

1828 no(i)emv(rie) 1

Iscălit.

Vasili Mirce(a) postelnice(l).

Întâmplându-ne de față la săvârșire(a) aceștii vânzări am iscălit față.

Iscălit.

Sămion Cozma / Gheorghii Neres (...), martur / Ion Horțu, ot satul Cozmești, ținut(ul) Vasluiului, martur.

Rugat fiind di d(umnealui) poste(lni)ce(l) Vasili Mirce(a) am scris acest zapis.

Iscălit.

Iamandachi (...) ot ținut(ul) Romanului.

Isprăvnicia Tutovii

Față fiind înainte(a) is(prăvnicie) iscăliții în zapisul acesta și arătând că această vânzare este de bună primire(a) sa, pentru aceasta s-au încredințat și de către noi.

1828 no(i)emvr(ie) 13

Isprăvnicia Tutovvii

Precum, numărându-să D(umnealui) banului Săon bani cumpărătorii stănj(enilor) în dosu cuprinși, împreună cu dobânda și toată cheltuielile, de către dumne(a)ei Catina, fiica lui Iordachi Mirce(a), și pentru că de astăzi înainte după protomisul cîl ari și numărătoare(a) banilor ci au dat este deplină stăpînu și arătații stănj(eni). De aceea s-au întărit zapisu(l) acesta și de către is(prăvnicie).

1830 apr(ilie) 25

Iscălit: Neculaiu Greceanu, agă.

Giudecătoria ținut(ului) Tutovvei

Copia ace(a)sta după poslăduirea ce i s-au făcut, fiind întocmai cu or(i)ginal(ul), potrivit ceririi monahii Xenie Donici, să încredinț(e)ază cu iscăliturile cuvenite și pecetea giudec(ătoriei).

<ss> Chiru.

<ss> G. Lambrino.

No. 1117

1844 genar 16.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 18, Copie.

24. - 1829 iunie 1 . – Jalba lui Ioniță Perju și Sandu Vraghie pentru niște părți de moșie din Ivănești.

Cătră cînstitul divan giudecătoreasc a Cnejii Mold(o)vii

Plecată jalobă

Fiind că noi răzășii avem părți de moșii în trupul moși(e)i Ivăneștii de la ținut(ul) Tutovei, și din vechimi și până astăzi(i), am stăpînit pămînturile noastre după împărțire(a) ce s-au făcut din vechi, precum mai pre larg să arată cărțile după împărțele, după hotarnică și alte scrisori, și acum un răzăș, gineri(le) dumn(ealui) sardar(ului) Gheorghii Daghei, aduci rînduit din cînst(ita) isprăv(ni)ce și măsoară toată pămînturile ci avem noi și numita moșii Ivăneștii, și zăce că au (i)eșit sporiu, și pune stăpînire pe un pămînt al meu cîl stăpînesc cu cumnatul meu. Și noi n-am arat pămîntul să-l sămănăm și dumis(ale) îl sămănă noapte(a), și am rămas săraci de pămînt precum și de vînitul pămîntului, și noi aducîndu-i răvașul cînst(itei) isprăv(ni)cii în vr(e)o trei patru rînduri și dumis(ale) nici să uite, și rupînd răvașul isprăv(ni)ci(ei) și nu sîntem puș(i) la cîl. Pentru care cu plîngere și cu tînguire facem rugămintă cînstitului divan ca să avem poroncă cătră cînst(ita) isprăv(ni)cie acelu ținut spre înfățosare, undi să avem puniri la cîl ca să (nu) rămînem săraci de istov, unde fiind la cercetare și dumi(isale)

post(elnicul) Ioan Jora. Și de punere la cali va rămâne cinst(itului) divan mare pomenire.

1829 iuni(e) 1

La mila cinst(itului) divan di la Ioniță Perju și Sandul Vraghii, din sat(ul) Ivăneștii, ținut(ul) Tutovii.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 19, Original.

25- 1830 februarie 3 . – Zapisul prin care Vasile Mircea, Iordache Mircea, Vasile Adam și alții vând un loc de casă din Ivănești surorii Catinca, căpităneasa.

Știut să fii că de a me(a) bună vo(i)e, nesălit fiind de nimere¹⁴⁴, am vândut un locu de casă din capătu(l) pământurilor din Ivănești, de la ținut(ul) Tutovvii, ocol(ul) Racovvii, cari locu l-au avut și de baștină, însă mărim(e)a lui esti din părău înspre apus cât esti prins de jur înprejur cu gardu și cu pivnița ci esti pi dânsu i altă hereste ci esti față, cumu și altu lemnu de moară cil mai amu. Cari pentru toati aceste(a) prin bună tocmală le-am vândut de istov dumis(ale) surorii mele Catincăi, căpitănesii, în veci, at(ât) dumne(a)ei, cât și urmașii dumis(ale) în veci, și volnică să fie di a faci ci i-a hi vo(i)e cu dânsu, nesupărată fiind de cătră nimi, atât de cătră neamuri, cum și de cătră alții străini, ci să stăpânească în bună paci, dar și dumn(ea)ei numita sor(ă) mai sus să aibă am(i) da pi toate aceste(a) trii sute douăzeci și cinci lei, carii bani i-am primit acum toți deplin în mănili meli și n-au mai rămas altă întri noi nici o pricină. Iar cari dintri noi nu vom urma zapisului acestuia după cum mai sus să arată, la orici giudecată ne vom duce, îndreptari să nu să ție în samă, și pentru mai adivărată credință m-am iscălit însuși cu mâna me(a), față fiindu și alti obrază cinstiti, cum și toate neamurile meli pi cari i-am poftitu de s-au iscălit.

1830 fevr(urie) 3

Iscăliți

Vasăli Mirce(a), post., încredințazu.

Măteiu Poroșnicu din înpreună cu soție me(a) Marie

Vasăle Adam, înpreună cu soția me(a), sor(ă) cu vânzătoare.

Și eu Smaranda Margo(a)e, soțul vânzătorului.

Și eu am scrisu zisa amândoror părților și sântu martur.

Vasăli Langa, pol., zăt Iordachi Mirce(a)

Și vânzându cu bună primire(a) surorilor că au iscălit în vânzari(a) aceasta de fratili dumilorsali Vasăli sân Iordachi Mirce(a) am iscălit și eu.

Neculaiu Paladi, căpitan al doile(a), părinte.

Și eu față fiind am iscălitu.

Mateiu, ftori post.

Acestu zapis s-au făcut în ființa și a me(a) și cu bună iscălire(a) lor de mai sus am încredințat și eu cu a me(a) iscălitură.

Iordachi Mircea.

¹⁴⁴ nimene.

Gheorghi (...).

Giudecătoria ținut(ului) Tutovvii

Copia ace(a)sta după poslăduirea ce i s-au făcut, fiind întocmai cu original(ul), în temeiu(l) cerere sv(inției) sale Xenie (...) Donici, să încredințazi cu iscăliturile cuvenite și pecetea giudecătoriei.

<ss> Chiru

<ss> G. Lambrino.

N° 1118

1844 mart(ie) 16.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 20, Copie.

26. - 1831 decembrie 4 . – Banul Nicolaie Sion face schimb cu Dumitrachi Lazul în trupurile moșiiilor Ivănești, Poiana Chilie, Broștenii de Sus și altele.

Mai gios iscălit, ban(ul) Neculaiu Săonu, facu știut prin această scrisoari di schimbu ci o dau dumis(ale) Dumitrachi Lazul, că în trupurile moșăilor Ivănești, Poiana Chilie, Broștenii di Sus și altili, di pi apa Tanovii¹⁴⁵, di la ținutu(l) Tutovvii, având și eu părți de moșăi baștină și cumpărături, undi asăminea având și dumis(ale) Dumitrachi Lazul di pi soția dumis(ale) Catinca, fiica post(elni)ce(lu)lui Iordachi Mircea, și fiind că în moșăia Ivăneștii esti așzare(a) dum(i)sali cu ai săi și în Poiana Chilie având optsprezăci stânjâni baștină și răscumpăratură giumătati din a treia parte din bătrânul Hușanil(o)r, precum și două locuri de prisacă clironomii de la casa socrilor dumis(ale), unu(l) pi moșia Broștenii di Gios și unu(l) pi Poiana Chilie, pi părțile cari acumu sântu cuprinsă di mini cu schimburi și cumpărături. Am stătut și ne-am învoit cu dum(nea)lui cu mulțămirea amânduror părților prin bună alcătuire și am luat di la dumis(ale) acești optsprăzeci stânjini din Poiana Chilie, din bătrânu(l) Hușanu, înpreună cu locurile arătate di prisacă , fiind că acestu bătrânu, tot l-am cuprins di pi la toți moștenitorii cu asăminea schimburi, înpotriva cărora i-am dat și eu dumis(ale) iarăș(i) optsprăzeci stânjâni moșăi din trupu(l) moșăi(ei) Ivăneștii, ce sânt hotărât(i) în pământuri care sânt aproape lângă casa dumi (o)r(sale), cu analogul cuvenit și la codrul Ivăneștil(o)r din părți ci am cumpărături di la răzășii aceștia moșăi din bătrânul Naciul i Dorul și alții. Pi lângă carii mai dându-i și una sută optzăci lei ci i-am răspuns acum în mâinile dumis(ale), i-am dat și stânjânii arătați optsprezăci în stăpânire, precum asăminea mi-au dat și dum(nea)lui stânjânii dumis(ale) în stăpânirea mea, cu locurole de prisacă. De astăzi înainte și în veci va stăpâni dum(nea)lui Lazul și urmașii, arătații stânjâni ai mei ca pe o dreaptă ocină și moșie a dum(isale), nerășuită, iar când din întâmplari ar voi cineva dintre răzăș(i) să-l supere pi dum(nea)lui ca să strămuti acest schimbu, atuncea rămâiu eu datoriu al îndestula pi dum(nea)lui din alți stânjâni ai mei n mărimea acestor stânjini. Și spre încredințare și pacinica stăpânire în veci am am datu dumis(ale) această scrisoare supt a me(a)

¹⁴⁵ Racovii.

iscălitură, luând și eu de la dumis(ale) asăminea, cari spre siguranța amânduror părți(o)r să se încredințază și de cătră vv ținutului.

Anul 1831 dec(em)v(rie) 4 zile

Iscălit

Neculai Săon, ban.

Poftit de amândouă părțile, am scris hârtia aceasta cu bună primirea dumi(lo)r sale.

Ioan Opișan.

De la giude(e)c(ătoria) ținut(u)lui Tutovii

Schimbul acesta fiind supt adevărata iscălitură, iscălitului într-însul, dumis(ale) banul Neculaiu Săon, apoi după cerirea ci prin jalubă au făcut, s-au încredințat cu iscăliturile cuviincioasă și punerea peceții tribunalului.

1835 fev(ruarie) 14

No. 64

Iscăliți

Enacachi Drăguș, comis.

Gheorghii Cerchez.

Direct(or) Ioan Caracaș.

L(o)c P(e)ce(te).

Registral.

Judecătoria ți(nu)t(ului) Tutovvii

Copia aceasta poslăduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocmai cu originalul, să încredințază de cătră această judecătoria cu iscăliturile cuvinite și punere(a) peceții postului ei, potrivit cererii ci prin jalubă au făcut Ecsenia Doniciu.

<ss> Chiru.

<ss> G. Lambrino.

Stolnic Iancu Vartic.

No. 1116.

1844 mart(ie) 16.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 22, Copie.

27. - 1833 octombrie 20. – Vasile Adam, vel căpitan, și Săvastia, soția sa, vând lui Dumitrachi Lazu, o parte din hotarul moșiei Stângacii de Jos, numită și Valea Oanei.

Eu Vasăli Adam, dinpreună cu soția me(a) Săvastia, fiica săvârșitului din viață post. Iordache Mirce(a) încredințăm prin acestu zapis cel dăm cumnatului nostru d(umnealui) Dumitrachi Lazu, știut să fie că de a noastră bună vo(i)e i-am vândut dreaptă ocină și moșii șaisprizăci stânjani polu, din hotarul moși(e)i Stângacii de Jos, ci să numești și Vale(a) Oanii, ci și părintii nostru o ari cumpăratură de la neamul Leurdeiu și Vărlănescu, di pi apa Racovii, ținut(ul) Tutovii, cu preț 20, adică

do(u)ăzăci lei stănjănu(l), pi cari bani i-am și primitu toț(i) deplin în mănili noastre, acum deplinu, trii suti trii zăci lei ce cuprind pe acei stănjăni. Și de acum înainte și în veci să-i aibă dumnii a stăpâni cât și urmașii d(umnealui), ca pi o dreaptă ocină și moșie a d(umnealui), nerăsluit, nesupărat de cătră mine cât de puțin sau despre urmașii noștri, frați, neamuri și răzăși(i) mei, precum stănj(enii) pominiți să aibă du(mnealu)i ai stăpâni după cum glăsuești hotarnica, din apa Toporoască și până în zare(a) Coșăștilor. Și spre încredințari s-au iscălit și alte fețe ci sântu di marturi, rugând și pe cinstita isprăvnicie de s-au încredințat spre săguranția dumis(ale).

1832 oct(ombrie) 20

Iscălită Savastia Adam, vânzătoare, din împreună cu soțul meu.

Vasăli Adam, vel căpitan, vă(n)zătoriu.

Erei Petru, zăt Hușan.

Vasăli Larga, zăt Iordachi Mirce(a), m-am întâmplat față.

Costandin Țapa, m-am întâmplat față.

Erei Ioan, am fost față.

Măteiu Poroșnicu.

Ariton, sân Crăste Popovici.

Neculai Păladi, căpitan / Al doile(a) părinti.

Vasăli Mirce(a), postelnicel, am fost față.

Miron, post., am fostu față.

Judec(ă)t(o)r(ia) ținut(ului) Tutovii

Copia acestaposlăduindu-să din cuvânt în cuvânt și fiind întocmai cu original(ul), să încredința(a)ză de cătră judec(ăto)r(ie) cu iscăliturile cuvenite și punere(a) peceții tribunalului potrivit ceririi ce prin jalubă au făcut monahia Csenia Donici.

<ss> Chiru.

<ss> G. Lambrino.

<ss> Stolnic Neculai Vartic.

No. 1115

1844 mart(ie) 16 zile.

D.J.A.N.Iași, Fond Schitul Golgota, I / 23, Copie.

28. - 1836 ianuarie 31. – Jalbă adresată judecătoriei ținutului Vaslui pentru rânduirea unui cilen în vederea cercetării împresurării moșiilor schitului Gologofta.

No. 1. Jalobă cătră giudec(ă)toria Vasluiului. 1836 gen(a)r 31.

Pentru rânduirea unui cilen spre a urma localnică cercetare în pricinile de împresurare a părților de moșie a acestui schit, după cartea de blestem alăturată la della pristavlisită aceștii giudec(ătorii) de cătră a Tutovvii, în urmarea poruncilor divanului de mai înainte; cu îndestulă întârziere s-au prelungit, și nici până acum nu i-au dat vreun curs. Despre care pricină schitul pătimizește mare obijduire despre răzăși și alții, urmându-i îndestule păgubiri.

Drept aceia, pe temeiul vechilimei episcopului schitului dum(nea)l(ui) spăt(a)r(ul) Răducanu Cazimir, cu No. (...) ¹⁴⁶, din (...) ¹⁴⁷, a următoarii, / prin care desființ(e)ază vechilimea de mai (i)nainte dată dumisale Dimitrachi Grigoriu și însărcin(e)ază aceasta asupra-le / mă rog cinst(itei) judec(ăto)r(ii) ca să binevoiască a grăbi cu rânduirea cilenului spre a urma cercetarea rânduită la fața locului, căcu cu îndestul iaste întârzierea ce s-au făcut până acum. Și împreună ca să să alătoreze la dellă și vechilimea alăturată cu această jalobă.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 3.

29. - 1836 februarie 29. – *Jalbă adresată judecătoriei ținutului Vaslui pentru rânduirea unei comisii în vederea cercetării împresurării moșiilor schitului Gologofta, cerându-se și rânduirea unui episcop pentru clironomii răposatului Mircea, în vederea consultării documentelor necesare.*

2. Jalobă către giud(e)c(ăto)r(ia) Vasluiului, fevr(uarie) 29. Registru 756.

De vreme că nici până acum nu s-au închiet jurnalul (i)eșirii unui cilen a aceștii giud(e)c(ătorii), după rezoluția sa la 31, a trecutului gen(a)r, pusă pe jaloba me(a) / osăbit de alte două mai dinainte asămenea rezoluți(e)i tot pentru această pricină hotărâtoare / apoi acum cu toată plecarea adaog iarăși a supune cinst(itei) giud(e)c(ătoriei) spre luare aminte, că așa precum della pricinii să găsești vechi, și pe lângă aceasta stăruirea neconținută potrivit formilor, protimisând adică vechimea și stăruirea jăluitoariului, să binevoiască a grăbi rânduirea comisiei spre urmarea localniciei cercetări, ce după porunca divanului are însoțită și carte de blestem, căci că pe lângă pierderea vremii și cheltuielile mele, dar și schitul pentru așa multă întârziere din partea giud(e)c(ătoriei) pătimește mari supărări și pagube.

Iară la aceia ce slovesno mi să propune de către giud(e)c(ătorie) cum că post(elni)cel(ul) Mircea ce să găse(a) casa tuturor documenturil(o)r de moșiile și hotarale din care și schitul trage împărțire au trecut din viață, și că clironomii lui au cerut a li să rândui episcop, și până atuncia să fiu îngăduitoriu. Eu la această propuneri cu cinsteintâmpin a răspunde giud(e)c(ătoriei) că nu ar fi drept a mi să face acest feliu de îndemnare, de vreme că clironomii Mircii au știut de pretenția schitului de atâția ani pornită. Asăminea, și netăgăduita datorie a acei casă a documenturil(o)r, că de tot cuvântul dreptății sunt săliți(i) a înfătoșa giudecării hărțile, documentile, în vreme de trebuință. Au putut cugeta că ni vor pute(a) scăpa de cerirea hărților. Și având prepus de vreo bănuire, de de mult trebu(i)e să să regularisască, iară nu acum după ce au văzut că schitul pe drumu(l) giudecării viind, își caută dreptul său acoperit în hărțile ce le țin ei, să propu(i)e că averea lor să găsește în neregulă, și după atâta trecire de vreme să pricinuiască schitului pagubă.

Deci pentru ace(a)sta, plecat mă rog cinst(itei) giud(e)c(ătorii) ca după zicerile de mai sus să să rânduiască comisia cerșută, și aceia înputernicită fiind va face cunoscut clironomilor Mircii, ca în vade de 3 sau 4 zile numaidecât să-și

¹⁴⁶ Spațiu gol.

¹⁴⁷ Spațiu gol.

regularis(e)ască casa cu epitrop, și apoi îndată prin acela să înfățișeze toate documenturile moșiei ce să află la ace(a) casă. Căci, că din acelea și alții ce vor mergi pe la cieleanți răzăși ce de cătră comisie toate să vor aduna, cere schitul a-și lămuri părțile sale, fiind că dintr-un (î)nceptut opștia răzășilor au fost casă a documenturil(o)r, iară schitul ca unul din răzăși, până ce acum s-au înzestrat cu câștigul a câteva zapisă și dani, și urmează a le înfățișa ei acum toate. Căci pentru această pricină sau și adus la mijloc cartea de blestem.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 3-3v.

30. - 1836 aprilie 14. – *Epitropul schitului Gologofta protestează față de hotărârea judecătorei Vaslui în procesul cu răzeșii pentru moșii.*

3. Protestul dat giud(e)c(ătorie)i de Vaslui, 1836, apr(ilie) 14. Registru 1238.

Giudecătoria aceasta a Vasluiului, după o îndelungată prelungirea ne curmatei stăruiri din partea schitului, abia la 2 a trecutului mart(ie), în urmarea poruncilor divanului de mai (î)nainte, au închiet jurnal pentru mergirea cilenului ei la moșia Ivăneștii, de pre Racova, spre dezbaterea și alegerea părțil(o)r de moșie ce trage schitul din arătatul hotar cum și din altile. După care cilenul rânduit, dumis(ale) Costachi Pătrașcu, viind la starea numitei moșii și zăbovind numai trei zile, până ce au adunat pe toți răzășii, și voind a păși cătră lucrarea însărcinării pusă asupra. Ei răzășii au propus comisăei, că hârțiile aceștii moșii ce să găsească la ei să află înprăstietate în multe locuri și au cerut a să îngădui câtva, până ce le vor aduna. Care cerere a lor încuviințându-să de cătră comisie, așa precum să poate vede(a) în lucrarea sa de la fața locului, supt No. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 și 8, ca la 6 apr(ilie) / adică a următoarii / să aibă față toate hârțiile să se afle spre a înainta lucrarea.

După care apoi ei răzășii prepuind cătră cercetarea localnicii comisăi să va discoperi adevărul tăgăduit de ei, au întâmpinat pe giud(e)c(ătorie) cu osăbită jalobă cu arătare neadevărată, cum că m-aș fi unit cu dânșii a părăsi reclamarisirea de la fața locului și să intrăm de-a dreptul în cercetarea presudstviei, lucru ce n-au fost. Căci de a-și fi voit a face aceasta, fiind cerirea zădurnică ambiției asăzorului pentru trecirea cu vederea, apoi după formă urma trebuința a face în scris cerirea și supt care cuvânt. Pe a căroră temei au cerut ca pricina aceasta să să tratarisască mai întâiu pe masa presudstviei, care cerere a lor s-au și primit.

Drept aceia, fiind că încuviințarea ceririi de acum a răzășil(o)r mai (î)nainte de începerea și săvârșirea lucrării comisiei atingătoare de puțința sa, iaste o schimosăre numai a hotărâril(o)r sale legiuit făcute, și o în zadar frământare a părții stăruitoare și pricinuitoare de cheltuielile zadarnice. Apoi eu pentru niște asămenea, în dreptate găsându-mă, în numele prea înălțatului domn Mihai Grigoriu Sturza V(oi)e(v)o(d, oblăduitoriul prințipatului Moldaviei, preotestuiesc pe această giudecătorie la încuviințarea ce au făcut nedreptei jalobe a răzășil(o)r și cer ca tot după jurnalul ei di 2 a trecutului mart(ie), să să urmeze localnica cercetare, că nu ferindu-mă de cercetarea din presudstvie cer aceasta, ci pentru următoarele năpăstiri. Și 29 a trecutei luni fevr(uarie), arătate pe jaloba me(a), adică că schitul să găsească ca unul din răzăși, și

scrisorile a toată moșia să găsească la ei, carele pe lângă baștină are celi mai multe părți dăniile de pe la unii și alții, asupra cărora dăniile / fiind că unii din răzăși dintru început au fost vrăjmași oltariului bisericii acestui schit / prin mijlocirea întâmplărilor unii din ei găsându-se de aproape și alții slugi răp(o)s(atului) egumen Genadie Cazimir, întemeietoriului acestui lăcaș, au răpit hârtii, iară alții dobândind în mână scrisorile și(i)-au închipuit mărturii neadevărate și dovezi înprotiva dăniilor schitului și prihănindu-le să acolisască de acelea. Despre a cărora apucare fără temere de D(umne)zeu fiind că schitul numai puțin decât un răzăș iaste boclucuit, are adică carte de bluestem, atât asupra asupritorilor, cât și asupra acelor care au așezat și știință ca să arăte adevărul, după care la fața locului cere trebuința a să și face cercetare, întrebând pe cel mare și pe cel mic, pe bătrân și pe tânăr, și de opștie pre toți ca să arăte adevărul. Ca adică pe acele hârtii, câte le vor adevăra mărturia giuraților să rămăie bune, asămenea și câte să vor dovedi răle, să rămăie răle, spre a să curma zădarnica prigonire. Și fiind că la giudecătorie nu pot căra tot norodul carele ar avea știință, mustrare de cuget și frica lui D(umne)zeu ca să arate adevărul cel știut / căci acolo merg numai doi sau trei, acei ce pre sufletul lor îl au întru nimic / neapărat dar urmează trebuința a să face localnică cercetare după jurnalul din 2 mart(ie), așa precum și divanul poruncește. Și apoi atuncea la întâmplare de nemulțămire a vreunei părți cu localnica comisie ne vom înfătoșa și la presudstvie, nerămăindu-mi bănuială asupra giudecătoriei, iară întru alt fel apoi giudec(ă)torie facă aceia ce va voi, căci eu sălit mă voi găsi a mă adresarisi către mai înaltele instanții cu tânguire, că între pravile și între forme pățimesc învăluire, curat numai din partea ei.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 3v-4v.

32. - 1836 aprilie 24. – *Jalbă adresată Logofetei Dreptății în pricina neorânduilor cercetării anterioare în care era implicate judecătoria ținutului Tutova, dar și banul Nicolae Sion, alți răzeși și schitul Gologofta.*

4. Jalobă către log(o)feția dreptății. 1836 apr(ilie) 24.

Schitul Golgota de la ținutul Vasluiului, de pe moșia Ivăneștii, pe Racova, având părțile sale, baștina, schimburile, cumpărăturile și dăniile, în amestec cu răzășii de această moșie, pentru care dum(nea)lui spat(a)r(ul) Răducanu Cazimir, episcopul schitului, încă de la 1831, are date jalobe atât către desființatul divan giudecătoresc, cât și către respectivul divan al Țării de Gios, cerând a diosăbi părțile schitului dispre a răzășilor, de unde îndestule porunci s-au trimis giudec(ă)toriei Tutovvii, în alăturare cu carte de blăstăm / atuncea locul acesta fiind de rezedenția aceluia ținut /, și nici până acum și aceasta a Vasluiului n-au săvârșit lucrarea atingătoare de puțința sa, după porunci.

În mijlocul dar a prelungirilor acestora din partea giudecătoriilor și dum(nea)l(ui) banul Nicolae Săon / răzăș fiind de această moșie / au cerut alegerea părților sale dintre cielanți răzăși, pe lângă altele cerând și părțile de moșie a lui Luca Iacob, a neamului Năceștilor, împreună și a unui preotul Nicolae Boor, cu arătare că le-ar fi având cumpărătură de la urmașii numiților, care părți a numiților acestora schitul în bună credință, cu 10 și cu 15 ani mai înainte de scrisorile de cumpărătură ce

arată dum(nea)l(ui) banul, le are danie de la însuș(i) părinții celora ce să arată acum vânzători cătră dum(nea)l(ui) banul, pe care părți necurmat le și stăpânește schitul ca pe un drept al său, având pe acelea și câțiva lăcuitori statorniciți. Pe lângă pretențiile sale dar, dum(nea)l(ui) banul uneltind viclenie au cerut părțile pominitelor neamuri nu de la schitul carele să afla stăpânitoriu acelora, ci de la alte fețe streine de pricină, dintre care alegându-să un preotul Petru și cu al său tovarăș, tot dintre răzăși, însă fără să aibă vechilimea pentru schit de la dum(nea)l(ui) epitropul, ci de la sâneși s-au arătat răspunzători înprotiva ceriril(o)r dumisale banului, cu carii apoi unindu-să pentru care cercetări s-au făcut în această pricină la fața locului, nici pentru unile n-au înștiințat dum(i)sale epitropului ca să înfățoseze dovezile ce are, ci pe tăgadă au urmat, cătră acestea știrbind din enstrucții. Și giudec(ătoria) Tutovvii cu sfori (?) să va da la numiți(i) formalnică vechilimea din partea tuturor stăpânitoril(o)r de moșie, i-au primit ca pre niște legiuți vechili cătră carii îndreptându-și corespondenția și împlinindu-și forma chiemăril(o)r a aceste fețe străine de pricină, la 1834 fevr(uarie) 16 au și închiet a sa socotință, ca cum pe temeiul articu(lu)lui 307, din instrucții în neștiința pârâților. Căci ei, adică de sane numiții vechili la tratația din presudstvie s-au făcut nevăzuți, legiuind dum(i)sale banului dreptăți, a lua în stăpânirea sa și părțile mai sus pomenite și a trage venitul acelora de la anul 1824 și până acum. De pe care socotință închiendu-să jurnal, nu s-au împărțășit și dum(i)sale epitropului ca să apilarisască, ci iarăși numitul preot cu al său tovarăș apucând copia jurnalului în carele iscălisă, nemulțămii au ținut-o mistuită până acum la 17 a următoarii, fără să apilarisască, când întâiași dată sau și văzut de mine. Și fiind că după o suptscriere în aceiași copie a jurnalului a unui cilen a giud(e)c(ătoriei) Vasluiului să vede că la următoarea lună apr(ilie), a acestui an 1836, au trecut și termenul de a mai apilarisi pentru care numiții de sâne vechili au și întret în alcătuire cu dum(nea)l(ui) banul, de a lua ei în schimb părțile acele câștigate de la schit. Chipul acesta și urmarea pricinii fiind nu numai dumisale banului pată, și dese numiților vechili învinovățire cu și giud(e)c(ătoria) prihănire, că adică dum(nea)l(ui) banul trebuie să cee lucrul cel socotit al său de la acela ce să găse(a) stăpânitoriu lucrului, carele ar fi și putut ai da răspuns, iară nu de la fețe streine, și numitul preot cu al său tovarăș nu trebuie a să amesteca în pricini streine fără a ave(a) vechilimea și din partea celorălânți. Și giudecătoria, căci n-au luat aminte după însuși a sa datorie, pontul de sânt ei legiuți vechili spre neobiiduirea părțil(o)r neînștiințate de pricină, și fiind că dum(nea)l(ui) banul Săon, acum în puterea nelegiuitului act câștigat prin chipurile arătate s-au întins a da mare supărare schitului, bântuind lăcuitorii și trăgându-i supt a sa stăpânire, așa precum din alăturata cu aceasta înștiințarea vatafului de la schit din 22 a următoarei să poate vedea. Pentru aceasta plecat pe marea log(o)feție, ca după așa încungiurări mai sus arătate să ia e(a) milostivire pentru schitul ale căruia dreptăți să află năruite, atât de dum(nea)l(ui) banul, de nelegiuiții vechili, cum și de giudec(ăto)r(ia) Tutovvii, și să rânduiască un revizor al ei spre cercetarea încungiurăril(o)r și să întoarcă pricina în de iznoavă cercetare de a nu rămâne schitul obijduit, rugându-mă ca prin porunca sa să să îndemne și pe giudec(ăto)r(ia) de Vaslui a păși cu lucrarea în pricinile schitului mai în grabă întocma(i) după poruncile de mai (î)nainte, căci mai cinci ani sânt de când necurmat stăruește, și încă nici o lucrare nu i s-au făcut.

Data la 24 apr(ilie).

Rezoluția logofeției pusă pe jaloba aceasta a patra – apr(ilie) 26.

Să să scrie giudec(ăto)r(ei) divanului, ca ia numai decât să e în băgare de samă cuprinderea jalobii aceștia care să să și trim(e)ată acolo, că dacă schitul n-au fost parte legiuit chieată în giudecată, apoi după legi nefiind închis dritul ei prin giudecata unii al 3 le(a), numai decât pricina să să ia tratație cu pritendatorul bo(i)eriu Săon și cu schitul. Totodată să nu scape din vedere și dacă acel ce s-au numit vechil din partea schitului au avut înputernicire formalnică a să giudeca pentru interesul schitului sau nu. Și la întâmplare când nu va fi avut formalnică vechilimea și s-au închiet hotărâre pentru monastire ca când s-ar fi giudecat, apoi della aceia cu raportul giudecătoriei să să trim(e)ată aicea ca să să anirisască ca o nelegiută, întrucât să atinge de monastire, nici chieată, nici giudecată. Iară dacă altminterile va fi pricina, tot să să înștiințeze pe log(o)feție .

Această a patra jalbă cu rezoluția sa au rămas în logofeție, fiind că lucrarea s-au pornit a să face după jaloba a cincea, care urmează mai jos.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 4v-6.

33. 1836 mai 2. – Jalbă adresată Logofeției în vederea cercetării impresurării moșiilor schitului Gologofta de către banul Nicolae Sion.

5^{le(a)}. Jaloba cătră log(o)feție dată la 2 mai 1836.

Prin jalobele din 24 și la 26 a trecutii luni apr(ilie), primite la această mare log(o)feție, pre larg am arătat despre cursul nelegiuitii giudecăți câștigate la giud(e)c(ăto)r(ia) de Tutovva de dum(nea)l(ui) banul Nicolae Săon, prin care rășluește câteva părți de moșie a schitului, fără să fi fost și schitul chemat sau giudecat, ce numai după meșteșugirea unora dintre răzăși. După care jalobă a me(a) sau și poruncit a să scrie giud(e)c(ăto)r(ei) de Vasluica să cerceteze și cu raportul ei să pristavlisască și della acestui proțes, că dacă va ave(a) încungiuări precum am arătat prin jaloba sus pomenită, să să anirisască lucrările întru ceea ce să atinge de schit ca niște nelegiuite. Astăzi la 2 mai, aflându-mă în cancelaria respectivului divan al Țării de Jos și cercând despre pomenita pricină, mi s-au făcut cunoscut că pomenita dellă fiindu-i pristavlisită de cătră giud(e)c(ăto)r(ia) divanului să află acum în arhiva divanului, și am văzut împreună cu aceasta că din partea aceluiași divan s-au scris și poruncă cătră giud(e)c(ăto)r(ia) de Vaslui a da în stăpânirea dumis(ale) dinpreună cu altile și părțile schitului, acele cu nelegiuire câștigate cum pre larg am arătat prin jaloba dintâiu. Drept aceia plecat mă rog marii log(o)feții, ca după niște asămenea încurcături urmate din pricina dumis(ale) banului, să binevoiască a scrie mai întâi poroncă cătră giud(e)c(ăto)r(ia) de Vaslui a îngădui cu lucrarea cea după porunca divanului de a da(!), adică în stăpânirea dum(i)sale banului drept părțile schitului din moșia Ivăneștii și althotară spre ferirea de sdruncinare a schitului, căci pe acele părți schitul are statorniciți câțiva lăcuitori, ce sânt pentru agiutoriu și iconomia casăi. Și totodată să cee de la divan și della aceștii pricini pristavlisată lui, și cercetându-o va dovedi

adevărate arătările mele pusă pe jaloba dintâiu, și împreună cu acestea făcând și divanului cunoscut despre înpregiurările pricinii de a nu întinde mai multă lucrare până ce logofeția va face luare aminte dellii după jalobele ace(ele) dintâiu.

Rezoluția logofeției pusă pe această a cincea jalobă.

Primirea ei No. 1304, mai 2.

No. 3319.

Divanului Țării de Jos să recomanduește jaloba aceasta ca să ia în privire cuprinsul ei, căci două părți giudecându-să nu poate hotărârea ce s-ar da pentru ei să vatăme driturile unii a trilea părți având interes în ace(a) pricină și nefiind parte chieamată nici giudecată în persoană sau prin vechil. Așadar hotărârea dată proșesului între dum(nea)l(ui) Săon și între cei cuprinși prin jurnalul giud(e)c(ăto)r(iei) neputând vătămă dreptățile de proprieta a schitului, nici porunca de aducerea întru împlinire a acei hotărâri nu poate să să întindă a cuprinde și moșia schitului, cari după legile statornicite trebu(i)e mai întâi a fi giudecat și după hotărâre supus aducerii întru împlinirea a acei hotărâri.

Iscălit D.D. Iacovachi Veisa, căm(ina)r.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 6-6v.

34. 1836 mai 4. - *Jalbă adresată Divanului în vederea cercetării impresurării moșiilor schitului Gologofta de către banul Nicolae Sion.*

⁶ ^{le(a)}. Jalobă către Divan, data la 4 mai 1836. Începutul ei întocma(i) jalobii a patra din 24 apr(ilie), ce s-au dat logofeției și merge până la acest sămn +, iară cele următoare aicea sânt. Adică:

Și marea logofeție luând în privire tânguirile și văzând nelegiurea giudecății caștigate de dum(nea)l(ui) banul, prin care să răsluesc părțile schitului și giudecând, că două fețe înpricinate nu pot strica dritul de proprieta acei a triilea fețe nechemată și negiudecată precum urmează, că nici am fost chemat, nici giudecat, au scris poruncă giud(e)c(ăto)r(iei) de Vaslui ca să cerceteze, și ca pe o pricină nu după forme sfârșite să o întoarcă în de iznoavă cercetare, trimițind ei apoi și della spre o a anerisi întru ceia ce să atinge de schit ca pre o lucrare nelegiuită. Dar apoi după ce s-au înțales că della acestui proșesă află în arhiva acestui divan pristavlisită lui de cătră giud(e)c(ătorie), și încă văzându-să că să sloboade și poruncă de a i să da dum(i)sale banului părțile cuprinsă prin jurnalul pominit, între care să cuprind și drepte părțile schitului. Am adaos marii logofeții al doilea jalobă, după care cerând della și cercetând lucrările din ia și văzându-să nelegiurea au și îndreptat ace(a) jalobă în original cu rezoluția ei cătră acest divan, pe care o și alăturez pe lângă aceasta. Drept aceea plecat mă rog cinstitului divan ca făcând luare aminte încungiurările aceștii pricini, ca unace iaste cu abatere din enstrucțiile giudecătorești și închegată cu călacarea tuturor formelor, să binevoiască ca spre îndreptarea ei să să întoarcă della acestui proșes iarăși la giudecătoria ținutală a Vasluiului spre de iznoavă cercetare la fața locului după poruncile divanului de mai (i)nainte și după cartea de blestem adusă de schit pentru toate pricinile, și dacă pe temeiul jurnalului nelegiuit câștigat de dum(nea)l(ui) banul

s-au slobozit vreo poruncă, apoi mă rog ca cu grăbire să s(e) adaogă cu alta a opri lucrarea cei(a) ce sa va fi slobozit mai întâiu, până după alegerea giudecății, spre a nu să zăticni interesul săracului schit, căci pe ace(a) parte ce cu nedreptul o trage dum(nealui) banul sânt aşăzați cât(i)va lăcuitori cu carii la trebuințele sale să agiute schitul.

Această jalobă, a 5^{lea} și a 6^{ea}, împreună la 4 mai dându-să divanului, după cari făcându-să sprefcă și doclarisându-să și după rezoluția pusă pe doclad, alăturându-să la dellă amândouă jalobile, s-au și întors della la ținut spre de iznoavă cercetare a puncturilor ce să ating de schit.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 6v-7.

34. - 1836 mai 21. - *Jalbă adresată Marii Logofeții în vederea cercetării impresurării moșiilor schitului Gologofta de către banul Nicolae Sion.*

7^{le(a)}. Jalobă către log(o)feție, data la 21 mai 1836. S-au recomenduit divanului apilativ la 23 mai, cu rezoluție de a păzi neobiiduirea părții(o)r schitului.

Moșia Ivăneștii, de la ținutu(l) Vasluiului, de pa Racova, după hotarnica ei de 50 ani și mai bine să numără în 53 pământuri, iară capetele pământuril(o)r și codrul acestui hotar, de atuncia au rămas neîmpărțite și s-au stăpânit de către toți răzășii frățăște. Pe această parte a codrului din vechime să găsește întemeiet și schitul Golgofta, pre care schit din vremi în vremi pe lângă baștina și cumpărăturile sale l-au agiutat toți bătrânii răzășil(o)r învoindu-l a să întinde și a-și face deșchisuri în ace(a) parte de codru și a capetel(o)r pământurilor, până ce va veni vremea a să împărți și acel pământ între stăpânitori, ca schitul să-ș(i) tragă părțile sale înpregiurul său, și cielanți răzăși de-a rândul. Pe baștina sa schitul, pe cumpărături, pe danii și pe câtva loc din acel de codru ce din râvnabătrânil-o r răzăși s-au lăsat schitul în stăpânire, până ce și acestuia să va face opștească împărț(e)ală au făcut deșchisuri, au întemeiet acareturi și au stăpânit acestea până ce unul câte unul din răzășii bătrâni s-au săvârșit. După care rădicându-să acești mai tineri, au început / după obiceiul unora din răzăși / a să prigoni unul pe altul, și a-ș(i) vinde analogul lor din partea codrului mai (i)nainte de a aduce hotarnici și a le împărți cu dreaptă analoghie, ci numai după părerile lor. Schitul dar văzând prigonirile dintre ei, încă de la 1831 au cerut de la ocârmuire prin jalobile sale a porunci ca prin localnică comisie să să aleagă drepte părțile schitului, de unde în destule porunci în alăturare cu carte de bluestem s-au trimis giudecătorii(o)r, întâi cei ai Tutovii / locul acesta fiind atuncia de rezedinția celui ținut, și nici aceasata a Vasluiului încă nici până acum n-au săvârșit lucrarea atingătoare de puțința sa, ca prisosul, adică ce va (i)eși mai mult decât cuprind hârțiile schitului să-l tragă iarăși răzășii, ca pe un lucru vremelnicește dat de către bătrânii răzășilor, spre a să odihni schitul avându-și cunoscute părțile sale. Între cielanți mușterii a unora din răzăși ce ș(i)-au vândut analogul lor din partea neîmpărțită, iaste și dum(nea)l(ui) banul Nicolae Săon, care cumpărând părțile a câțiva, împreună și câteva părți ale schitului din acele dănuite de însuși părinții celora cei arată acum dum(nea)l(ui) banul vânzători către sane, pentru care și dum(nea)l(ui) banul în urmă, mai cu temei pe la 1834, au cerut

alegerea părților sale, carele după agiutorința și meșteșugirea urmată cu unii dintre răzăși ce de la sine s-au arătat vechili, fără să aibă vechilimea sau să înștiințeze pe schit, ei pentru de a câștiga pe dum(nea)l(ui) banul n-au stat întru înfătoșare ci s-au făcut nevăzuți. Pentru care giudecătorie au închiet a sa socotință în neființa lor, legiund dumisale banului dreptăți a trage în a sa stăpânire pe lângă părțile sale și părțile schitului acele cuprinsă prin pretenția sa, și împreună a trage și venitul acelor de la 1824 și până acum. Și apoi copia jurnalului în pricina aceasta închiet în neființa celora ce de la sane s-au numit vechili primindu-o tot ei au ținut-o mistuită fără a face cunoscut și schitului, până ce s-au împlinit vremea apelației lui, și în urmă însuși acești de sane numiți vechili văzând isprava lucrării lor au intrat în alcătuire cu dum(nea)l(ui) banul după pândirile de mai înainte și au luat în schimb pe lângă părțile sale și părțile schitului. Dar în urmă, după descoperirea aceștii lucrări după vicleșugul arătat obijduitoare, m-am adresarisit cu jalobă către această log(o)feție a dreptății, cerând dezlegarea încurcăturii aceștia și e(a) după luarea aminte ce au făcut încungjurărilor(o)r aceștii pricini au recomandat divanului jaloba me(a), puindu-i în privire cum că două părți giudecându-să nu pot vătăma driturile de proprietate a treilea fețe ce are interes în ace(a) pricină. După care, divanul Țării de Jos m-au și îndestulat poruncind a să întoarcă della la ținut spre de iznoavă cercetare a puncturil(o)r ce să ating însă numai de pretenția schitului, iară cielantă cuprindere a jurnalului, fiind că cielanți răzăși ce-ar vre(a) a să arăta acum nemulțămii pierzând dreptatea apilației, să să aducă întru întocma(i) împlinire potrivit cu socotința giudec(ătoriei) închietă în neființă precum s-au arătat. Văzind eu dar că nu să lămurește, întâiu pontul de a-și statornici dum(nea)l(ui) banul părțile sale pe unde să cuvine, iară nu pân(ă) (în) acareturile schitului, și al doile(a), pentru pontul venitului de la 1824 a părțil(o)r ce le cere dum(nea)l(ui) banul, ce după însăși îngăduința răzășil(o)r bătrâni le-au stăpânit schitul până acum.

Despre care, a nu să obijdui schitul mai în urmă până în sfârșit despre nelămurirea aceasta aduc la cunoștința marii log(o)feții următoarele. Întâiu, că dum(nea)l(ui) banul mai (î)nainte făcându-și alegerea cumpărăturil(o)r sale din mijlocul a tot locului de codru ce iaste până acum nehlizuit și neîmpărțit și pentru de a să folosi mai mult, au tras acele părți tocma(i) p(r)in satul schitului unde își are câțiva lăcuiitori statorniciți, și prin mijlocul acareturil(or), zicând vii, livezi și altile, cuprinzând cu acestea satul și întemeierile pominate, supt cuvânt că pe acolo i s-ar cuveni părțile ce-i rămân în stăpânirea sa, și împlinirea venitului acelei părți are al trage sau de la lăcuiitorii ce să găsească pe acelea traitor, cari au muncit schitului bo(i)erescul lor, sau de la schitul carele l-au împrativit de a nu intra cu stăpânirea până după alegerea deosăbi a părțil(o)r schitului după poruncile divanului și după cartea de blestem, și atuncea prisosul ce ar rămâne necuprins de hârtiile schitului să-l tragă răzășii împreună și dum(nea)l(ui) banul pe unde să cuvine, iară nu p(r)in satul și acareturile schitului. Pentru aceasta plecat mă rog marii log(o)feții, ca să binevoiască, și prin locul de cuviință, să să poruncească giud(e)c(ătoriei) de Vaslui, ca după alegerea părțil(o)r schitului înapregiurul acareturil(o)r și a sătucelului său, să-și tragă și dum(nea)l(ui) banul părțile sale pe unde s-ar căde(a), fără a răslui pe schit întru ceva, pentru că nici nu-i rămâne cuvânt a-și cere numaidecât părțile sale tocma(i) p(r)in satul și acareturile schitului, fiind că locul acesta n-au fost împărțit sau hlizuit, ca adică după

aceea să-și ceară părțile cătră hlizile ce le-au avut de mai (î)nainte cunoscute, ci aceste din mijlocul unui loc neregulat, rugându-mă ca să să lămurească și aceasta, că măcar de ar și cuprinde dum(nea)l(ui) banul cu părțile sale vreun lăcuioriu ce s-au găsit supt bo(i)erescul schitului să nu să supere, atât el, precum și schitul de venit, căci aceasta n-au câștigat-o după vreo dreaptă hotărâre a giudecății, ci numai după reua meșteșugire a unora din răzăși, precum și mai sus s-au arătat. Și mai vârtos că schitul, nu pe supt cumpăt, nu de la vicleșug și nici samovolnicește au ținut în stăpânirea sa o parte din locul acel neîmpărțit, ci după însăși învoirea răzășilor bătrâni. Și acum fiind că urmează împărțirea acelui loc între neamuri, mă rog ca să să lămurească a nu să osândi schitul cu răspunderea a vreunui venit, căci după cum am zis el n-au stăpânit ceva în țaria sa, ciu numai după opșteasca îngăduirea tuturor cel(o)r bătrâni.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 7-8v.

35. - 1836 august 25. – *Jalbă adresat domnului Mihail Sturza în vederea cercetării impresurării moșiilor schitului Gologofta de către banul Nicolae Sion.*

8^{le(a)}. Jaloba cătră prea înălțatul domn ! Priimirea ei. No. 1535. Mai 26. 1836.
Rezoluția supt pecete G(os)pod
Logofeția Dreptății să va urma după legiuirea reglementului.
No. 4395

Rezoluția log(o)feției, mai 28, No. 1745.

Divanului Țării de Jos să cuvine lucrarea ace(a) pentru cele cuprinsă prin jaloba aceasta. Așadar lui să și recomanduește e(a). Iscălit Veisa.

Prea înălțate Doamne!

În pricina mării obijduiri urmate din partea unora din răzășii de moșia Ivăneștii, de pe Racova, de la ținutul Vasluiului, asupra schitului Gologofta, ce să află înteme(i)et pe locul de codru a aceștii moșii, ce încă nici până acum după rânduială nu iaste împărțit, pre larg m-am tânguit cătră Marea Log(o)feția Dreptății, cum că schitul pe baștina sa, pe cumpărăturile, schimburile și dăniile ce are, cum și pe câțva din locul de codru acel neîmpărțit ce de cătră toți bătrânii răzășil(o)r s-au lăsat în stăpânirea sa, până să va împărți și acela, fiind deșchicuri, întemeind acareturi (...). vii, livezi, și altele, statornicind încă și un sătucean de câț(i)va lăcuiori. (A)cum, adică fără știrea schitului și fără formalnică vechilimea și pe tăgadă de cieleanți stăpânitori de moșie de la sâne s-au arătat vechili răspunzători la ceririle dum(i)sale banului Nicolae Săon, ce au cerut alegerea câteva părți din acel loc de codru, supt cuvânt că le are cumpărătură, cu carii apoi unindu-să, ei n-au stat înntru înfătoșare. Pentru care giud(e)c(ă)toria Tutovvii / locul acesta fiind de rezidenția acelui ținut / au și închiet a sa socotință, legiuind dum(i)sale banului dreptăți a lua în stăpânirea sa toate părțile cuprinsă prin pretenția sa și a tragi încă și venitul acelora de la 1824, și apoi copia jurnalului închiet în neființă, iarăși acei de sâne numiți vechili apucându-o au ținut-o mistuită fără să apilaris(e)ască sau să înștiințeze pe schit, până ce au trecut termenul de a apelarisi, spre paguba stăpânitorilor neînștiințați de asăminea lucrări și spre folosul

dum(i)sale banului și a de sâne numiților vechili ce au și intrat în alăctuire cu dum(nea)l(ui) banul de a lua ei în schimb părțile acele câștigate.

Dar apoi în urmă după ce s-au descoperit protivnica dreptății(o)r schitului și a celorălânți stăpânitori neînștiințați completa și vrăjmașa lucrare, s-au văzut vă dum(nea)l(ui) banul cu pretenția câștigată au cuprins și câteva părți cu mai puternice titluri de a schitului. Pentru care logofeția dreptății după tânguirile mele cerând de la divan della acestui proșes urmat și după luarea aminte ce i-au făcut, văzând încunoștiințările că schitul nefiind înștiințat și nechiemat după forme cu mare nedreptate s-au obijduit, au poruncit divanului a întoarce della la giud(e)c(ătorie) ținutului spre de iznoavă cercetareîn puncturile ce să ating de schit. Dar apoi mai în urmă, luând eu înștiințare că și din câte părți îi mai rămân dum(i)sale banului de acele cuprinsă prin jurnalul ce au câștigat, unile sânt cu totul răle mărturisându-să de de dovezile ce să găsească au cumpărat, adică pe neamurile acxele care nici sânt de moșia aceasta, ci streini cu totul și acolisitori din nou iviți, cu care și părțile schitului să răsluiesc.

Deci pentru de a feri dreptățile schitului neînvăluite în vreun feliu de cercetările în care s-au rânduie cu cucernicie și cu adâncă smerenie mă rog ca să fie luminată poruncă înălțimii voastrecătră locul carile să cuvine de a pune în privire tuturor locuril(o)r giudecătorești de a nu intra nici într-o cercetare lăuntrică / adică din lăuntru / a răzășilor stăpânitori de hotarale Ivăneștii, Vlădeștii, Degiuğații, Stoeneshii, Broștenii, Poiana Chilie și alte hotară, și a da vreo hotărârefără de fața vechilului din partea schitului. Căci schitul având părți în toate hotarale acestea, și la ei aflându-să toate scrisorile tuturor hotarel(o)r acestora până întruna, să nu urmeze iarăși asăminea viclenie precum au mai urmat. Și al doilea, de a porunci divanului de a nu slobozi vreo poruncă de aducerea într-o împlinire a părții jurnalului mai sus pominit ce s-ar socoti că nu să atinge de schit, fiind că el în totul poartă prihănire după știința ce am dobândit mai în urmă, căci dum(nea)l(ui) banul, cu neamuri necunoscute în documenturile vechi voește a trage moșie, la care lucru știu că nici o pravilă nu-i va da dreptate a să întemeia. Și al treilea(a), de a nu i să îngădui dum(i)sale banului cerirea de venit a părții(o)r câștigate prin jurnal, căci după cum s-au zis, acesta în totul poartă prihănire pentru pricinile arătate, înpreună și că câte părți au stăpânit schitul până acum, au stăpânit cu învoirea tuturor răzășil(o)r bătrâni, iară nu pe supt cumpăt, sau de la vicleșug sau cu samavolnicie, căci numai aceasta l-ar pute(a) supune răspunderii de venit.

Binevoiască înălțimea voastră a vă milostivi asupra rugătorului schit, de a porunci locului cuviincios ca să pu(i)e însărcinare giudecătoriei divanului a grăbi cu lucrarea după multe poruncile divanului ce are de mai (i)nainte, spre a rânduilocălnică comisăe pentru alegerea părții(o)r schitului, căci mai cinci ani sânt de când cu neconținere stăruiește schitul cu cerirea aceasta de a să diosăbi de amestecul răzășil(o)r și a numai ave(a) ei chip spre al vătăma, precum s-au sălit și să sălesc. Și totodată să să pu(i)e îngrijire giu(e)c(ătoriei), ca fără abatire din legile statornicite să pătrundă a lămuri toate părțile ce să cuvin schitului și să le adune înpregiurul acareturil(o)r ce are, neîngăduind pe dum(nea)l(ui) banul ca părțile cei vor rămâne bune după de iznoavă cercetarea ce li să va face în ființa și a scrisoril(o)r, de au avut moșie acele neamuri cei are cumpărați în acele hotară și de li să cuvine câte atâtea

părți , pre cât fără știrea schitului ș(i)-au închipuit a cere, de a nu le trage p(r)in acareturile și sătuceanul schitului, ci pe unde să va cuveni, căci locul acesta până acum n-au fost împărțit regulat, ci s-au stăpânit frățăște. Iară propunerii dum(i)sale banului că acele părți le are alesă de mai (i)nainte, giudecata îi va face osăbită luare aminte după cartea de blestem ce să află alăturată la dellă, că de le-au și ales, dară fără știrea schitului, carele nici acum nu-l cunoaște de moșinaș asupra acelora până ce nu i le va da giudecata în stăpânire după forme, că dum(nea)l(ui) banul, nici de la o pravilă n-au putut ave(a) ace(a) vo(i)e, ca din tot locul să-ș(i) tragă părțile p(r)in acareturile schitului, și apoi a cere venit. Pentru care facere de bine în veci vă va vie pomenirea. Dată la 25 mai.

Cereri cuprinsă prin jaloba aceasta a opta.

1^{iu}. De a supune în privire(a) locurile giudecătorești a nu intra nici într-o cercetare lăuntrică a răzășilor de aceste hotară și a nu da vreo hotărâre fără a fi de față și vechilul din partea schitului.

2^{le(a)}. A pune divanului în cunoștință a nu slobozi nici o poruncă de aducerea într-o împlinire a părții jurnalului ce s-ar socoti că nu să atinge de schit, fiind că el în totul poartă prihănire.

3^{le(a)}. Să nu îngăduiască cererea dum(i)sale banului de venitul părții(o)r ce au stăpânit schitul cu învoirea bătrânul(o)r răzăși.

4^{le(a)}. De a să scrie giud(e)c(ătoriei) de Vaslui a grăbi cu rânduirea comisăei, după poruncile divanului.

5^{le(a)}. Ca să supu(i)e în de iznoavă cercetare de au moșie neamurile ce vând dum(i)sale banului și de li să cade atâta sumă pre câtă cere și să le tragă pe unde să va căde(a), iar nu p(r)in acareturile schitului.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f. 8v-10v

36. - 1836 iunie 9. – *Jalbă adresată judecătoriei de Vaslui în pricina dintre schitul Gologofta și urmașii postelnicelului Ștefănachi Mircea, pentru împresurarea moșiei.*

9^{le(a)}. Jalobă către giud(e)c(ătoria) de Vaslui dată la 9 iunie 1836.

Acum de curând la 8, adică a următoarei luni, înfățișându-să către mine unul dintre răzășii de moșia Ivăneștii i alte hotară de pe Racova, din care și schitul trage părți, și arătându-mi că după cartea de blestem alăturată la della pricinil(o)r schitului, muștrându-se de cuget a tăgădui știința sa, me-au dat alăturata pe lângă aceasta mărturia preosfințitului arhiereu Meletie Stavropolios din 1822, avg(u)st 7, supt însuși a preosfinți(e)i sale iscălitură, ce să vede încredințată și de un d(u)hovnicul Iosăe, care după o oarecare întâmplare ar fi venit la mâna lui cuprinzătoare, că pe la anul 1805 aflându-să preosfinție sa atuncea monah la schitul Golgofta și nacealnic fiind sf(i)inția sa păr(intele) Ghenadie Cazimir, care într-o vreme (i)mbolnăvind-u-să foarte cumplit, încât era aproape de moarte, și voind a-și pune schitul supt o epitropie, la care socotind păr(intele) Ghenadie, au și rânduit epitrop pe dum(nea)l(ui) post(elni)cel(ul) Ștefănache Mircea, dar având el 200 lei la pomentul nacealnic, au cerut de la dânsul ca înprotiva acestor bani să-i dea o parte de moșie din Buscata din clironomia

părint(e)ască și nacealnicul n-au voit nicicum ai da moșia, ci au zis să-i de(i)e vite sau din alte lucruri drept acele 200 lei. Și post(elni)cel(ul) Mircea n-au primit nicidecum, zicând că să va lepăda și de epitropia schitului, cu care sâlit găsindu-să numitul nacealnic, pentru ca să nu să prăpădească schițșorul cu alte părți de moșie, au primit cu bună voința sa ca să-i de(i)e din moșia Buscata gumătate de bătrân care cuprindi 150 stânjini, zicându-i-să post(elni)cel(ului) Ștefănachi că dacă să va rădica nacealnicul din boala ce era cuprins, apoi partea aceea o va întoarce schitului iarăși înapoi, iară dacă s-ar fi sfârșit din viață, atuncea, apoi, vânzarea aceea să rămâie bună. După care post(elni)cel(ul) Ștefănachi găsând pe ieromonahul Iosăe de limba slovenească fără știința privilegiuril(o)r pământului, au și scris zapisul după cum l-au învățat însuși el cumpărătorul, pre carele l-au și întărit părintele Ghenadie cu iscălitura sfinți(e)i sale, aflându-să amețit de boală, însă cu știința aceasta că dacă să va ridica el din aceea, va da înapoi moșia. Dară după aceasta s-au rădicat nacealnicul din boală și post(elni)cel(ul) Ștefănachi n-au dat moșia, ci tot îngăima, și nacealnicul încă n-au făcut pretenție, cu nădejde că Mircea tot să va ține de făgăduință, până ce au și răposat numitul post(elni)cel. Și după vicleșugul unelti de dânsul / iscălit de părintele Ghenadie în zăluzia boalii /, rămâind în mâna clironomilor lui, până la 1822, când după întâmplarea vremilor, viind preosfinție sa la numitul schit și petrecând o vreme, și văzând supărările ce le trage de cătră casa pomenitului Mircii în pricina vânzării aceștia, asuprindul spre ai înpresura și alte părți de moșie, au cerut părintele Ghenadie de la preosfinția sa o mărturie în frica lui D(umne)zeu în pricina vânzării aceștia după știința ce are, carele au și dat aceasta ci în original să alătorează, spre îndreptarea schitului, poftind pe giudecători a giudeca în frica lui D(umne)zeu, ca să nu rămâie nici sufletul răpitorului în pierzare și schitul întru păgubire, mărturisând și duhovnicul Iosăie întocma(i). În cuprinderea dar a mărturiei aceștia după supărările ce pătimea schitul, însăși părintele Ghenadie, nacealnicul, au dat jalobă cătră domnul din vremea aceea asupra casăi Mircii, osăbit de alte jalobe de mai (î)nainte pe la isprăvnicie, cerând despresurarea părțil(o)r sale și întoarcerea aceștii vânzări viclene. După care, urmându-să câteva cercetări la fața locului și dovedindu-să aceasta au dat dreptăți schitului a-și trage moșia de la casa Mircii iarăși întru a sa stăpânire, precum de aceasta să găsăsc oameni cinstiți a mărturisi pe temeiul cărții de blestem de știința ce au întru aceasta și de dreptățile schitului.

Și fiind că la acest lăcaș au urmat multe întâmplări și prifaceri, iară mai vârtos că și nacealnicul schitului Ghenadie Cazimir au răposat mai (î)nainte de sfârșitul acestei pricini, cu care prifacere și cu moartea pomenitului, pierzându-să până întru una toate hârtiile dovezi și lucrările ce era(u) asupra aceștii pricini, răpindu-să de cătră unii și alții / poate și de însăș(i) sard(a)r(ul) Daghie, clironomul Mircii /, de a căroră lipsă s-au stins știința de această pricină până acum, când din mâini streine au (i)eșit la arătare și mărturia preaosfințitului arhiereu Meletie.

Drept aceia, fiind că pricina aceasta în căutarea schitului iaste un lucru prea însămnătoriu, atât pentru că locul acesta cu câmp și cu codru, cuprinde mai mult decât 400 stânjini moșie, și al doile(a), că iaste zestre a schitului care nu să poate înstreina, căci de împregiurările mai sus arătate, aceasta să poate socoti amanet, iară nu cumpărătură, și că să poate socoti că ar ave(a) vreo paragrafie trecută, atuncea când după înpregiurări sânt dovezi că hârtiile aceștii pricini s-au răpit de cătră unii și alții, și

au rămas pricina stânsă din știința stăpânitoril(o)r schitului de acum, până când s-au adus carte de blestem și au început a (i)eși hărțile dovezi, precum și oameni martori, carii știu de pricina aceasta.

Plecat dar mă rog cinstirii giud(e)c(ătorii) ca pentru asemenea pricină, să binevoiască a ave(a) mai osăbită luare aminte spre descoperirea adevărului, carele până acum s-au aflat tăgăduit, și mai întâiu să binevoiască cu cinste a face întrebare dum(i)sale banului Nicolae Săon, împărtășindu-i copie de pe jaloba me(a) aceasta, și de pe mărturia preaosfințitului arhieru Meletie, ca în frica lui D(umne)zeu și pe cinste, să arate aceia ce va fi știind în pricina aceasta, căci nu sânt la îndoială că nu va fi știind, fiind că să afla megieș cu schitul, și au fost din cei întâiu cunoscuți ai răp(o)s(atului) părinte Ghenadie Cazimir. Binevoiască a face asemenea întrebare și preotului Petru, și căpitanului Mihălachi Tiron și celorălânți de opștie, ca să arate după cartea de blestem toată știința ce au de lucrările ce au urmat în această pricină, și câți vor ave(a) hărții și lucrări asupra aceștii pricini, să le de(i)e, ca după mărturia preaosfințitului arhieru Meletie să poată a-și trage schitul moșia iarăși întru a sa stăpânire, spre a nu rămâne sufletul Mircii în pierzare pentru răpirea ce au făcut, și cielanți în osânda blestemului.

Această a no(u)a jalobă s-au primit la 11 iunie, pe care s-au și pus rezoluție a să face întrebare numitel(o)r fețe, după cerirea cuprinsă prin aceasta. După care, supt No. 2687, cătră banu(l) Săon și supt No. 2688, cătră preot(ul) Petre și Mihălachi Tiron sau și făcut întrebare.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, nr. 1345, f.10v-12.

35. - 1836 august 27. – *Jalbă adresată judecătoriei în pricina dintre schitul Gologofta și banul Nicolae Sion.*

16. Jaloba data giud(e)c(ătoriei) la 27 avgust.

Pentru pricinile dintre dum(nea)l(ui) banul Nicolae Săon cu schitul Golgofta, că nu să supune a veni și a stărui spre a sta cu mine la înfășurare întru acelea adică ce sânt atingătoarede persoana sa. La 9 a trecutei luni iulie, prin protestul meu dat la această giud(e)c(ătorie), după altele, îndestul am arătat că eu următoriu fiind poruncii de supt No 2049 am venit și stăru(i)esc și dum(nea)l(ui) banul încă nu s-au arătat. Apoi, abia la 11 a aceiași viind au întrebuițat iarăși prelungitoare chipuri, cerând a mai fi păsuat până la 10 avgust, dând și înscris că atuncea să va afla, și iarăși nu au fost următoriu.

D.A.N.I.C., Fond Manuscrise, 1345, f. 15v. .

Calzada I/1

[The page contains dense handwritten text in Cyrillic script, which is mostly illegible due to extreme fading and bleed-through from the reverse side. The handwriting appears to be from the 18th or 19th century.]

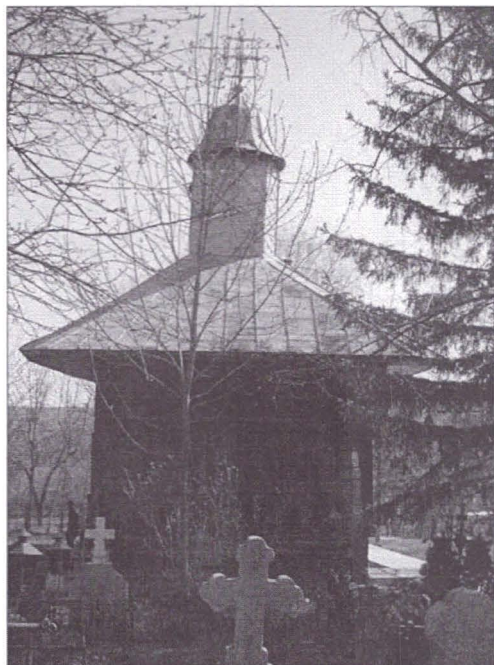
1681 (7189) mai 14, Iasi

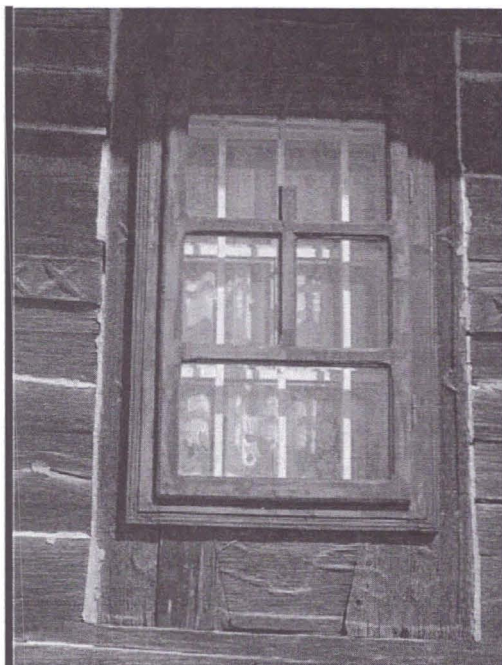
Biserica din Golgota / Church Golgota

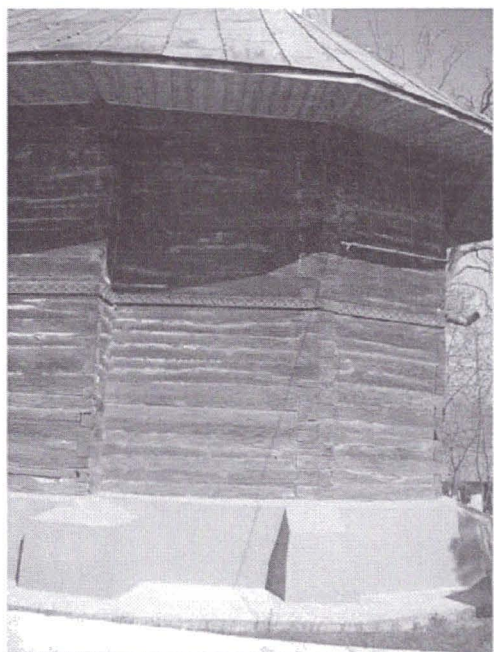
Biserica din Golgota / Church Golgota

Biserica din Golgota / Church Golgota

Detaliu arhitectonic / Architectural detail

Biserica din Golgota / Church Golgota

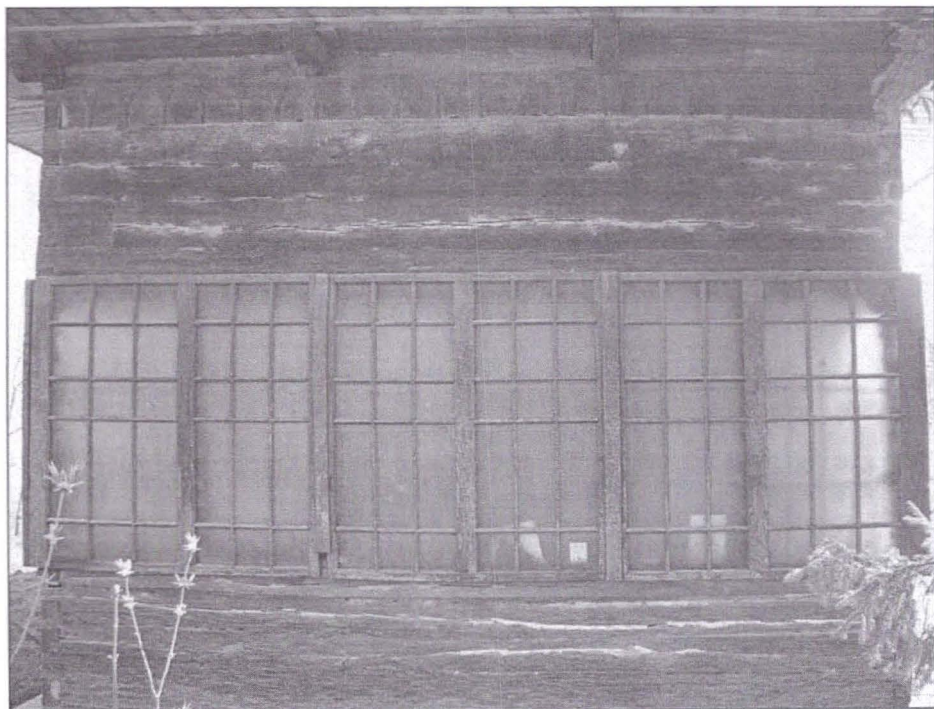
Biserica din Golgota / Church Golgota

Biserica din Golgota / Church Golgota

Biserica din Golgota / Church Golgota

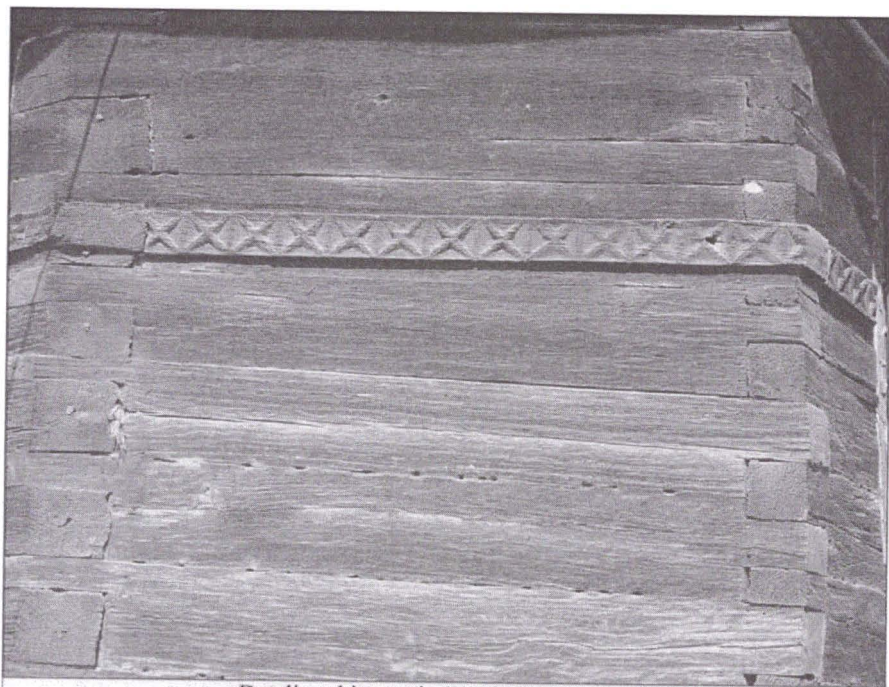
Detaliu arhitectonic / Architectural detail

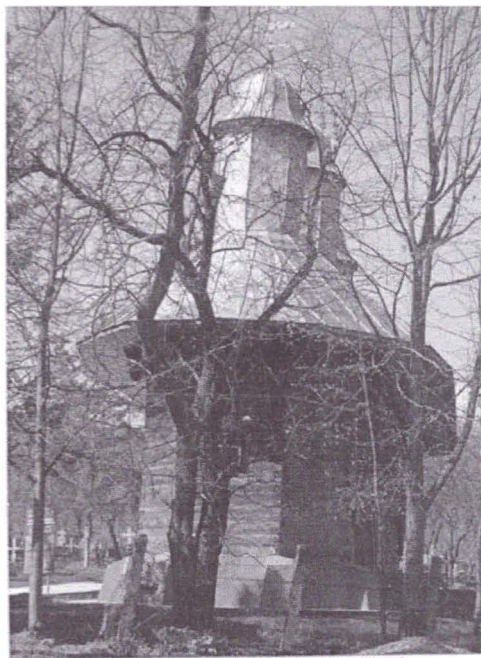
Detaliu arhitectonic / Architectural detail

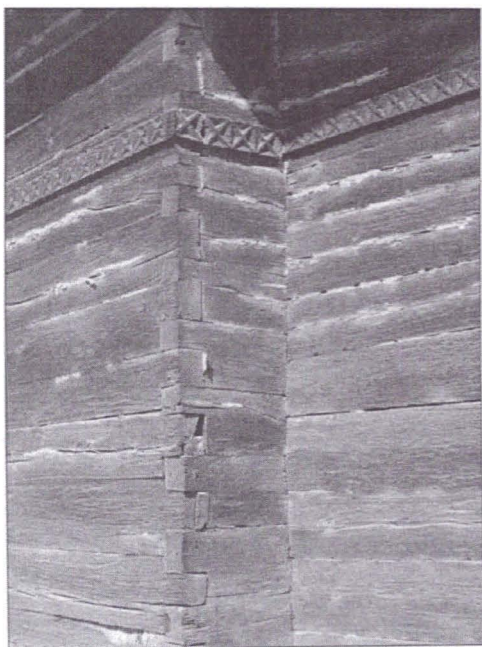
Detaliu arhitectonic / Architectural detail

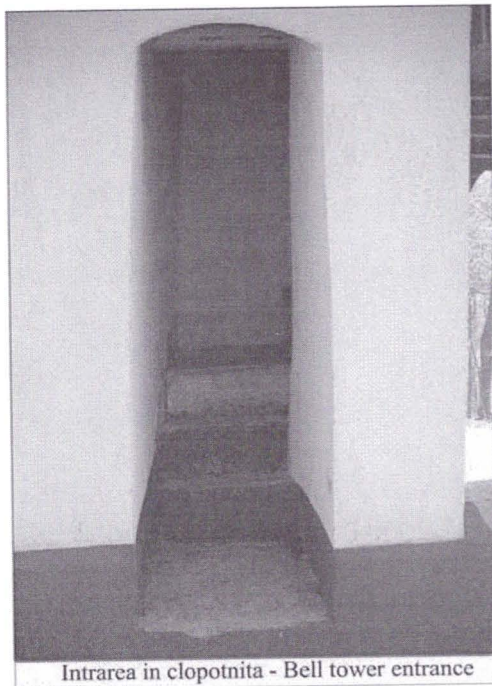
Detaliu arhitectonic / Architectural detail

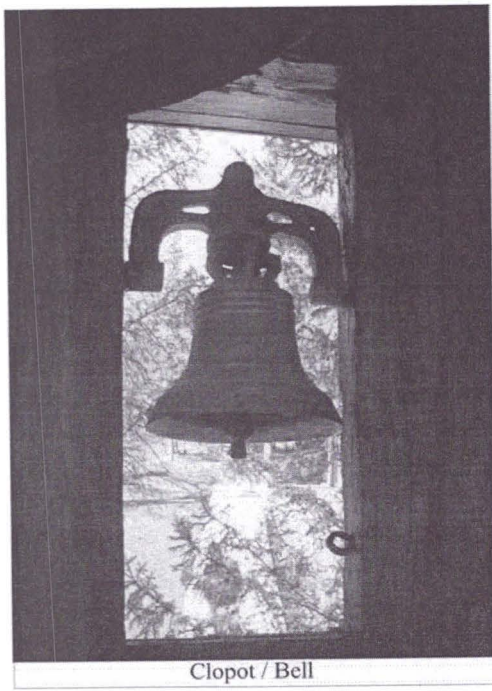
Biserica din Gologofta / Church Gologofta

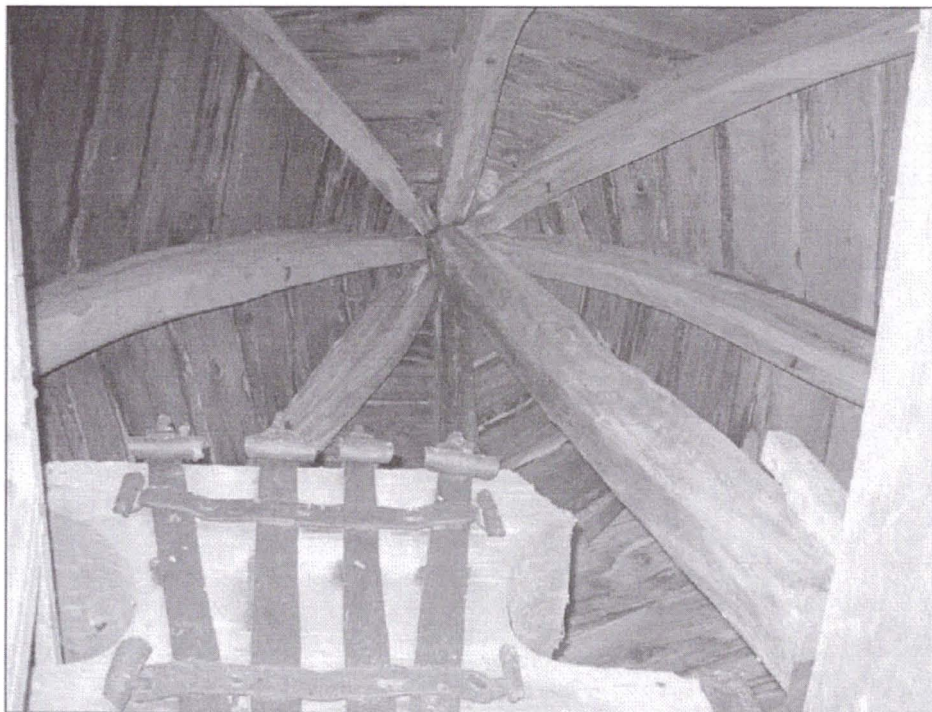
Detaliu arhitectonic / Architectural detail

Intrarea in clopotnita - Bell tower entrance

Clopot / Bell

Clopotnita - detaliu arhitectonic / Bell tower - architectural detail

Biserica din Gologofta / Church Gologofta